

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ತಿಳಿ ಕನ್ನಡ

ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ

ಭಾಗ-1

ಎಂಟನೆಯ ತರಗತಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.)

ಓನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೦೩.

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನಾ ಸಮಿತಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :

ಪ್ರೊ. ಎಚ್. ಎಂ. ಮಹೇಶ್ವರಯ್ಯ

ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಮತ್ತು ಡೀನರು, ಕಲಾ ನಿಕಾಯ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಧಾರವಾಡ-೦೩

ಸದಸ್ಯರು :

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಗುಂಡೂರಾವ್, ನಿವೃತ್ತ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು, ನಂ. ೮೫, ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಪುರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-೮೬

ಶ್ರೀ ವಿ.ಪಿ. ದಾರುಕಾರಾಧ್ಯ, ನಿವೃತ್ತ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು, ನಂ.೧೨೬೯, ಎರಡನೆಯ ಹಂತ, ರಾಜಾಜಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-೧೦

ಶ್ರೀಮತಿ ಕಲಾವತಿ ಜಿ.ಕೆ. ಹೊಳ್ಳೆ, ನಂ.೨, ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಬಡಾವಣೆ, ಮೂರನೇ ಹಂತ, ಪದ್ಮನಾಭನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-೭೦

ಶ್ರೀ ಶಿವಯ್ಯ ಮಠಪತಿ, ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು, ಮಾತೃಭಾಯಿ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ಸೇಡಂ, ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ ಬೆಳವಾಡಿ ಮಂಜುನಾಥ, ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ಮೂಕ್ತಿಹಳ್ಳಿ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶ್ ನಂದಿಹಳ್ಳಿ, ಚಿತ್ರಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರಸ್ವತಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ - ೫೬೨೧೦೫

ಪರಿಶೀಲಕರು :

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ರಾಮಮೂರ್ತಿ, ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ವಾಣಿವಿಲಾಸ ಸಂಯುಕ್ತ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ಕೋಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-೦೨

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರು :

೧. ಪ್ರೊ. ಸಾ.ಶಿ. ಮರುಳಯ್ಯ, ಸಾಹಿತಿಗಳು, ರಾಗಿನಿ, ಹಂಪಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು.

೨. ಪ್ರೊ. ಅ.ರಾ. ಮಿತ್ರ, ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಕೆ.ಎಚ್.ಬಿ. ಕಾಲೋನಿ, ಯಲಹಂಕ, ಬೆಂಗಳೂರು.

೩. ಡಾ. ವಿಷ್ಣು ಎಂ. ಶಿಂದೆ, ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ವಿಜಯಪುರ.

ಮುಖ್ಯ ಸಂಯೋಜಕರು :

ಪ್ರೊ. ಜಿ.ಎಸ್. ಮುಡಂಬಡುತ್ತಾಯ

ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ) ಬೆಂಗಳೂರು.

ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ :

೧. ಶ್ರೀ ನಾಗೇಂದ್ರಕುಮಾರ್, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು.

೨. ಶ್ರೀಮತಿ ಸಿ. ನಾಗಮಣಿ, ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜಕರು :

ಶ್ರೀ ಪಾಂಡುರಂಗ, ಹಿರಿಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು.

ಮುನ್ನುಡಿ

೨೦೦೫ ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿತವಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯವಸ್ತುವಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘವು ೨೦೧೦ ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಒಂದನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿವರೆಗಿನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ರಚನಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ೧೨ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕೋರ್ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ೭ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ರಚನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ೧ ರಿಂದ ೫ ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ ಮತ್ತು ೬ ರಿಂದ ೧೦ ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಕೋರ್ ವಿಷಯಗಳಾದ ಗಣಿತ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಗಳಿರುತ್ತವೆ.

೨೦೦೫ ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

- ✦ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಜೀವನದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸುವುದು.
- ✦ ಕಂಠಪಾಠ ವಿಧಾನದಿಂದ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು.
- ✦ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸುವುದು.
- ✦ ಜ್ಞಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು.
- ✦ ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ನೀತಿಯನ್ವಯ ಮಕ್ಕಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವುದು.
- ✦ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಇಂದಿನ ಹಾಗೂ ಭವಿಷ್ಯದ ಜೀವನಾವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಹೊಂದುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.
- ✦ ವಿಷಯಗಳ ಮೇರೆಗಳನ್ನು ಮುರಿದು ಅವುಗಳ ಸಮಗ್ರದೃಷ್ಟಿಯ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು.
- ✦ ಶಾಲೆಯ ಹೊರಗಿನ ಬದುಕಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ಸಂಯೋಜನೆ.
- ✦ ಮಕ್ಕಳಿಂದಲೇ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು.

ನೂತನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಮೂಲಭೂತ ವಿಧಾನಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂತರ್ಗತ ವಿಧಾನ (Integrated Approach), ರಚನಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನ (Constructive Approach) ಹಾಗೂ ಸುರುಳಿಯಾಕಾರದ ವಿಧಾನ (Spiral Approach).

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯ ಹಾಗೂ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪಠ್ಯವಸ್ತುಗಳೊಂದಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ ಭಾರತೀಯ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ನೂತನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು ಪರೀಕ್ಷಾಪೂರಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಅವುಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿವೆ. ತನ್ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಸ್ವಸ್ಥಸಮಾಜದ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ.

ಭಾಷಾಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಗಳಾದ ಆಲಿಸುವುದು, ಮಾತನಾಡುವುದು, ಓದುವುದು, ಬರೆಯುವುದು ಹಾಗೂ ಆಕರಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಂತಹ ಕ್ಷೇತ್ರವಾರು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕೌಶಲಗಳೊಂದಿಗೆ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಕರಣ, ಸೌಂದರ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ, ಪ್ರಶಂಸಾ ಮನೋಭಾವ, ಮೌಲ್ಯಗಳ ಸಂವರ್ಧನೆ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಮಾಡಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸಂವರ್ಧನೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕಂಠಪಾಠಕ್ಕೆ ಶರಣು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವು ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳ ಸಂವರ್ಧನೆಗೆ ಒಂದು ಪೂರಕವಸ್ತುವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು, ಮಕ್ಕಳ ಮನೋವೈಶಾಲ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯ ಮೂಲಕ ಅವರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲಗಳ ಸಂವರ್ಧನೆಯೇ ಕಲಿಕೆಯ ಗುರಿಯೆಂದು ಅಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಕಲೆ(learning to learn) ಹಾಗೂ ಕಲಿತುದುದನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುವ ಶಕ್ತಿ (learning to do) ಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಘಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳೇ ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಚರ್ಚಿಸಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಅರಿವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘವು ಈ ಪುಸ್ತಕದ ತಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ, ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ಕಲಾಕಾರರಿಗೆ, ಪರಿಶೀಲಕರಿಗೆ, ಸಂಯೋಜಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಕವಿಗಳ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಈ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿರುವ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ ಆಭಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರೊ. ಜಿ. ಎಸ್. ಮುಡಂಬಡಿತ್ತಾಯ

ಮುಖ್ಯ ಸಂಯೋಜಕರು

ಪಠ್ಯವಸ್ತು ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಹಾಗೂ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.)

ಬೆಂಗಳೂರು

ನಾಗೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.)

ಬೆಂಗಳೂರು

ಸಮಕ್ಷಮ

ಓದಿಗೆ ಮುನ್ನ

ಮಾತೃ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅನ್ಯ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ ನೂತನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವುದು ಸಂತಸದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕಲಿಯಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ಸರಳವಾಗಿ ಹಾಗೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿರದೆ ಅದು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ಕಲಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಅದರ ಸದುಪಯೋಗ ಪಡೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ಸದಭಿರುಚಿ ಮೂಡುವಂತಹ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪದ್ಯ ಹಾಗೂ ಗದ್ಯ ಪಾಠಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನ ಕಲ್ಪಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪರಿಸರದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರ, ಇತರ ಧರ್ಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವ ಮೂಡುವಂತೆ ಪಠ್ಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಕಲಿಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಕಲಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾದರೆ ನಮ್ಮ ಶ್ರಮ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿ, ಅದನ್ನು ಅನೇಕ ಸಲ ತಿದ್ದಿ ತೀಡಿ ಅಂದವಾಗಿ ರೂಪಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ ಪಠ್ಯ ರಚನಾ ಸಮಿತಿಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು, ಪರಿಶೀಲಕರು ಹಾಗೂ ಪಠ್ಯ ರಚನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಸಂಯೋಜಕರು, ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಪ್ರೊ. ಎಚ್.ಎಂ. ಮಹೇಶ್ವರಯ್ಯ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನಾ ಸಮಿತಿ

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಸಮಿತಿಗಳ ವಿವರ

ಸವಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಪ್ರೊ. ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ

ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಸಮಿತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು-೮೫

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಡಾ. ಕೆಂಪೇಗೌಡ

ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕುವೆಂಪು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮಾನಸ ಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು-೬

ಸದಸ್ಯರು

ಡಾ. ಗಣೇಶ್ ಬಿ. ಎಂ.

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಎಂ.ಎಲ್.ಎಂ.ಎನ್.

ಶಿಕ್ಷಣ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಜ್ಯೋತಿನಗರ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.

ಡಾ. ಕೆ. ಪರೀಷಾ

ಲೇಖಕಿ, ನಂ.೫/ಎ ೧ನೇ ಮಹಡಿ, ೧ನೇ ಬ್ಲಾಕ್,

೨ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ಆರ್.ಟಿ. ನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜಾಚಾರಿ

ಕನ್ನಡ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಉರ್ದು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ,

ಡಾ.ಟಿ.ಸಿ.ಎಂ. ರಾಯನ್ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಡಾ. ಬಂಗಾರಿಮಠ ಎಸ್. ವಿ.

ಮುಖ್ಯಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ,

ಪುಡಕಲಕಟ್ಟೆ, ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶ್ ಎಸ್.

ಸಿ.ಆರ್.ಪಿ. ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರ, ಮದ್ದೂರು.

ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಡಿ. ಎನ್.

ಚಿತ್ರಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ,

ಉರಮಾರ ಕಸಲಗೆರೆ, ಮಂಡ್ಯ ದಕ್ಷಿಣ ವಲಯ.

ಉನ್ನತ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿ

ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್. ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್

ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, #೭, ೧೫ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ೫ನೇ ಫೇಸ್,

ಜಿ.ಪಿ.ನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-೭೮

ಡಾ. ಜಿ.ಆರ್. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ

ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕುವೆಂಪು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ,

ಮಾನಸ ಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು-೬

ಡಾ. ಸೈಯದ್ ಜಮೀರ್ ಉಲ್ಲಾಪರೀಫ್

ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು, ಭಟ್ಕಳ,

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಡಾ. ಯಲ್ಲಪ್ಪ ಹಿಮ್ಮಡಿ

ಎಸ್.ಪಿ.ಎಂ. ಕಲಾ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಾಲೇಜು,

ರಾಯಬಾಗ, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಡಾ. ಕಲಾವತಿ

ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು,

ಬಳ್ಳಾರಿ.

ಡಾ. ಪ್ರಶಾಂತ್ ನಾಯಕ್

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕನ್ನಡ ಭಾರತಿ, ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ

ಶಂಕರಘಟ್ಟ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ.

ಡಾ. ಗೀತಾ ವಸಂತ

ಸಹಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಕನ್ನಡವಿಭಾಗ, ತುಮಕೂರು

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ತುಮಕೂರು.

ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಬಾಲಿಕಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವಿಪೂರ್ವ

ಕಾಲೇಜು, ಬಸವನಹಳ್ಳಿ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.

ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ :

ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರೇಮಾ ಹೆಚ್.ಎಂ., ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು-೦೩.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಣ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಹೆಚ್. ಜಿ., ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು-೦೩.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜಕರು :

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮೋಹನಕುಮಾರ, ಹಿರಿಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು-೦೩.

ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಕುರಿತು

ಒಂದರಿಂದ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರೂ ಅರ್ಥಸಚಿವರೂ ಆಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ ೨೦೧೪-೧೫ ರ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. ತಜ್ಞರು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಮೂಲ ಆಶಯವನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: “ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯ, ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ವೈಚಾರಿಕ ಮನೋಭಾವ, ಜಾತ್ಯತೀತತೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬದ್ಧತೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾಗುವಂತೆ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಪುನರ್ ರಚಿಸಲಾಗುವುದು” ಇದು ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಾದರಪಡಿಸಿದ ಆಶಯ.

ಆನಂತರ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು ಒಂದರಿಂದ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗಾಗಿ ೨೭ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ದಿನಾಂಕ: ೨೪. ೧೧. ೨೦೧೪ ರಂದು ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ವಿಷಯವಾರು ಮತ್ತು ತರಗತಿವಾರು ಮಾನದಂಡಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ರಚಿತವಾದವು. ವಿವಿಧ ಪಠ್ಯವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಜ್ಞರು, ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಈ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಅನೇಕ ಆಕ್ಷೇಪಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಹೊಣೆಹೊತ್ತ ಈ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ‘ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ನಂತರ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ’ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ೨೪.೧೧.೨೦೧೪ ರ ಆದೇಶದಲ್ಲೇ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆನಂತರ ೧೯.೦೯.೨೦೧೫ ರಂದು ಹೊಸ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿ ‘ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ರಚಿಸುವ’ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಸಮಗ್ರ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೊಂಡ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ೨೦೧೬-೧೭ ರ ಬದಲು ೨೦೧೭-೧೮ ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ಇದೇ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಅನೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಸಂಘಟನೆಗಳೂ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಮಾಹಿತಿ ದೋಷ, ಆಶಯ ದೋಷಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರಿಗೆ, ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಅವುಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಸಮಿತಿಗಳಾಚೆಗೆ ಅನೇಕ ಸಂವಾದಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸಂಘಗಳ ಜೊತೆ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ವಿಷಯ ಪರಿವೀಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಡಯಟ್ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಅಭಿಮತಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ, ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಜ್ಞರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಆನಂತರ ಸಭೆನಡೆಸಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆ ಹಾಗೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಬಂಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಅರಿವಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಕಡೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಶಾಲಾ (ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ) ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಜೊತೆ ರಾಜ್ಯದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತೌಲನಿಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತಜ್ಞರ ಮೂರು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ನೀಡಿದ ತೌಲನಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಶಾಲಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಿಗಿಂತ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗದಂತೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಆಂಧ್ರ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಜೊತೆ ನಮ್ಮ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಪಷ್ಟನೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಮಿತಿಗಳು ಮಾಡಿರುವುದು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯೇ ಹೊರತು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಮಗ್ರ ರಚನೆಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಧಕ್ಕೆಯುಂಟುಮಾಡಿಲ್ಲ. ಲಿಂಗತ್ವ ಸಮಾನತೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಗ್ರತೆ, ಸಮಾನತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಹೀಗೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮೀರಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ: ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಮಿತಿಗಳು ಮಾಡಿದ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ವಿಷಯವಾರು ಉನ್ನತ ಪರಿಶೀಲನ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡೆದು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಸಂಪೂರ್ಣ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ೨೭ ಸಮಿತಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಾಗೂ ಉನ್ನತ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯ ಸಮಸ್ತರನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ನೆನೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅಂತೆಯೇ ಸಮಿತಿಗಳ ಕೆಲಸ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ದುಡಿದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘದ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ನೆನೆಯುತ್ತೇವೆ. ಸಹಕರಿಸಿದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ವಂದನೆಗಳು. ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಸರ್ವ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ತಜ್ಞರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

(ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರೇಮಾ ಹೆಚ್.ಎಂ.)

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.)

ಬೆಂಗಳೂರು-೦೩

(ಪ್ರೊ. ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ)

ಸರ್ವಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಸಮಿತಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.)

ಬೆಂಗಳೂರು-೦೩

ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಕುರಿತು

೨೦೧೪ರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಅದೇ ವರ್ಷ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೆ ಒಳಗಾದವು. ಪರಿಷ್ಕೃತ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು ೨೦೧೭-೧೮ರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೈ ತಲಪಿದವು. ಪರಿಷ್ಕೃತ ಪಠ್ಯಗಳಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಪಕ ಟೀಕೆ, ವಿಮರ್ಶೆಗಳು ಬಂದವು. ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು ಸ್ವಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತೆಂಬ ಆಕ್ಷೇಪ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಿಂದ ಕೇಳಿಬಂದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ೨೦೨೧ರಲ್ಲಿ ಈ ಪಠ್ಯಗಳ ಮರುಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಯು ಆಪಾದನೆ ಕೇಳಿಬಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಆಮೂಲಾಗ್ರ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದೆ.

ಇಂದಿನ ಮಕ್ಕಳೇ ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗವೆಂಬ ಮಾತಿದೆ. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದುವ ಇಂದಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಾವು ಎಂಥ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತೇವೆಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಸಮಾಜದ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಂತಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಓದುವ ಪಠ್ಯಗಳು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು. ಸಮಾಜದ ವಿವಿಧ ವರ್ಗ-ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಅಪನಂಬಿಕೆ, ದ್ವೇಷ, ತಾತ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಹರಡುವಂತಿರಬಾರದು. ಅವರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನೂ ದೇಶಪ್ರೇಮವನ್ನೂ ಉದ್ದೀಪಿಸುವಂತಿರಬೇಕು. ರಾಜ್ಯ, ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿಹೋದ ಸಂಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಖರವಾದ, ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾದ ಮಾಹಿತಿ ದೊರೆಯುವಂತಿರಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷೆ, ಜನಪದಗಳ ಪರಿಚಯವಾಗುವಂತಿರಬೇಕು. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಪಠ್ಯಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ, ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತ, ಮುಕ್ತ ಮನಸ್ಸಿನ, ಸಭ್ಯ ನಾಗರಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಪಾಠಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು.

೨೦೧೪ರಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕಂಡುಬಂದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ, ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡೆವು. ಭಾಷಾಪಠ್ಯವು ಇರುವುದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ. ಭಾಷಾಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಮೂಡಬೇಕು, ಆತನ ಭಾಷಾಪ್ರಾಧಿಮ್ಯ ಗಣನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಓದುವ, ಆಲಿಸುವ, ಮಾತಾಡುವ ಮತ್ತು ಬರೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ೨೦೧೪ರಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಈ ಬಗೆಯ ಕಲಿಕೆಗೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿ ಕೇವಲ ಸಿದ್ಧಾಂತಪ್ರಚಾರವೇ ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದೆವು. ಆ ಪಠ್ಯಗಳ ಮರುಪರಿಷ್ಕರಣೆಯ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹೇರಿಕೊಂಡೆವು: (೧) ಭಾಷಾಪಠ್ಯವಿರುವುದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಪಠ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹೊರತು ಸಾಮಾಜಿಕನ್ಯಾಯ, ಲಿಂಗಸಮಾನತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತುರುಕುವುದಕ್ಕಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಭಾಷೆಯ ವೈವಿಧ್ಯ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಣಿಸುವ ಗದ್ಯ/ಪದ್ಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. (೨) ಭಾಷೆಯ ಪಠ್ಯದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಬಾರದು. (೩) ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲದೆ ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಹಾಗೂ ಹಲವು ಪ್ರಕಾರದ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. (೪) ಬಳಸಿದ ಭಾಷೆ, ಭಾಷಾಸೊಗಡು, ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುವ ವಿಚಾರ, ಹೊಸ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯಲ್ಲೂ ಪಾಠಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿರಬೇಕು.

(೫) ಕವಿ/ಲೇಖಕರ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಹೊಸ ಕವಿ/ಲೇಖಕರ ಬರಹಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. (೬) ಭಾಷೆಯ ಸೊಬಗನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಅಧ್ಯಾಯದ ಜೊತೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು.

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಆದರ್ಶಸ್ಥಿತಿ. ಅದರತ್ತ ನಡೆಯುವುದು ನಮ್ಮ ಆಶಯವೇ ಹೊರತು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ವಿನಯದಿಂದಲೇ ನಾವು ಈ ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕೈಗಿಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಮರುಪರಿಷ್ಕರಣೆಯೇ ಹೊರತು ಸಮಗ್ರ ಪುನಾರಚನೆಯಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ (೨೦೧೪ರಲ್ಲಿ) ರಚಿತವಾಗಿದ್ದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಆಶಯ ಮತ್ತು ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಧಕ್ಕೆಯುಂಟುಮಾಡಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಅದನ್ನನುಸರಿಸಿ ಬಂದ ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಇಡಿಯ ಮರುಪರಿಷ್ಕರಣೆಯ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ. ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯ ನನ್ನ ಎಲ್ಲ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞ ಅಂತೆಯೇ ಸಮಿತಿಯ ಕೆಲಸ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಸಹಕರಿಸಿದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘದ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೂ ಆಭಾರಿ. ಈ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯು ಈಗಷ್ಟೇ ಬಂದಿರುವ ಹೊಸ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತ, ಮುಂದೆ ಬರಲಿರುವ ಸಮಗ್ರ ಪುನಾರಚಿತ ಪಠ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಕೆಯಾಗಲಿದೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ನಮ್ಮದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರೇಮಾ ಹೆಚ್.ಎಂ.

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.)
ಬೆಂಗಳೂರು-೦೩

ರೋಹಿತ್ ಚಕ್ರತೀರ್ಥ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿ

ಪುನರ್ ಪರಿಷ್ಕರಣಾ ಸಮಿತಿ

ಶ್ರೀ ರೋಹಿತ್ ಚಕ್ರತೀರ್ಥ, ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ವಿಧಾನಸೌಧ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಸದಸ್ಯರು :

ಡಾ. ರೋಹಿಣಾಕ್ಷ,

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಜಾನಪದಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಡಗಂಚಿ, ಅಳಂದ ರಸ್ತೆ, ಕಲಬುರಗಿ.

ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕದೇವೇಗೌಡ,

ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಶಾಲೆ, ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಕ್ಷಿಣ ವಲಯ.

ಕಲಾವಿದರು :

ಶ್ರೀ ರಘುಪತಿ ಶೃಂಗೇರಿ

ಸಲಹೆಗಾರರು :

ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರೇಮಾ ಹೆಚ್.ಎಂ., ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.), ಬೆಂಗಳೂರು-೦೩.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಣ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಹೆಚ್. ಜಿ., ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.), ಬೆಂಗಳೂರು-೦೩.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜಕರು :

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮೋಹನ್‌ಕುಮಾರ, ಹಿರಿಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.), ಬೆಂಗಳೂರು-೦೩.

ಮುನ್ನುಡಿ

೨೦೨೩-೨೪ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದರಿಂದ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ಆರರಿಂದ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಷಯ ತಜ್ಞರು, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಾಗೂ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುವವರು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಐದು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರವು ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ.

೧. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳು ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳಿಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗದಂತೆ, ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪ ಬದಲಾಗದಂತೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನಷ್ಟೇ ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ.
೨. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಷ್ಕರಣಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದ “೨೦೨೩-೨೪ನೇ ಸಾಲಿನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ‘ತಿದ್ದುಪಡಿ’ಯನ್ನು ಸಮಿತಿಯು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.
೩. ವಿವಿಧ ಸಂಘಟನೆಗಳು, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಷಯಾಂಶವನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವ/ಕೈಬಿಡುವ/ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಕುರಿತು ಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲಾ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸಿದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
೪. ವಿವಿಧ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಸಂಘಟನೆಗಳು ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಅಪಾರ ಶ್ರಮ ಹಾಗೂ ವ್ಯವಧಾನದಿಂದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿಸಂಗತಿ, ಆಶಯ ದೋಷ ಹಾಗೂ ಅಪಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದವು. ಈ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಬರಹಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಚರ್ಚಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
೫. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಸಹ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ನೆರವು ನೀಡಿವೆ.

ವಿಷಯಾಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು, ಮಾಹಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ನಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಈ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ನವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಕ್ಕಳ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಹೊರೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಿಂದ ಎರಡು ಸಂಪುಟಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸುವ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ, ಎರಡೂ ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿನ ಕಲಿಕಾಂಶಗಳು/ಪಾಠಗಳು ಸರಳತೆಯಿಂದ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯಡೆಗೆ ಸಾಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಪರಿಷ್ಕರಣಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕ್ಲುಪ್ತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಐದೂ ಸಮಿತಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಅದರಲ್ಲೂ ಪಠ್ಯ ಬೋಧನೆಯ ತಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ಧಾರೆಯೆರೆದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ನೆನೆಯುತ್ತೇವೆ. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಕುರಿತು ತುಂಬ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಗಂಭೀರ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿ ಬರಹಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಸಂಘಟನೆಗಳು ಮಾಡಿದ ಶೋಧಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿವೆ. ಅಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಪಂದನೆಗಳಿಗೂ ನಾವು ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಸಮಿತಿಗಳ ಕೆಲಸ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘದ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ, ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೂ ವಂದನೆಗಳು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರೇಮಾ ಹೆಚ್.ಎಂ.

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ.)

ಡಾ ಎಂ. ಜಿ. ಹೆಗಡೆ

ಸಂಯೋಜಕರು
ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣಾ ಸಮಿತಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣಾ ಸಮಿತಿ-2024

ಮುಖ್ಯ ಸಂಯೋಜಕರು :

ಡಾ. ಮಂಜುನಾಥ ಜಿ. ಹೆಗಡೆ, 'ಅಹಲ್ಯ', ಚಿತ್ರಗಿ ಗ್ರಾಮ, ಕುಮಟಾ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:

ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್.ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ್, ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಬಾಲಿಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ಬಸವನಹಳ್ಳಿ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು

ಸದಸ್ಯರು:

ಡಾ. ಬಿ.ಪಾಪಣ್ಣ, ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ, ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಲೇಜು, ಸ್ವಾಯತ್ತ, ಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-560070

ಡಾ. ಗಜಾನಂದ ಸೊಗಲನ್ನವರ, ಸ.ಶಿ., ಎಸ್.ವಿ.ಕೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಕಾದರವಳ್ಳಿ, ಕಿತ್ತೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ-591153

ಶ್ರೀಮತಿ ಅನಿತಾ ಆರ್., ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಆರ್.ವಿ.ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ, ಜಯನಗರ 4ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು-560011

ಶ್ರೀ ಈರಪ್ಪ ಮಹಾಲಿಂಗಪೂರ, ಸ.ಶಿ., ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಪೋಲೀಸ್ ಕಾಲೋನಿ, ಮಾಗಡಿ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560023

ಶ್ರೀಮತಿ ರಶ್ಮಿ ಹೆಚ್.ಎಸ್., ಜಿ.ಪಿ.ಟಿ., ಸರ್ಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ಕತ್ತರಗುಪ್ಪೆ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಶ್ರೀಮತಿ ಪವಿತ್ರ ಹೆಚ್ ಜಿ., ಜಿ.ಪಿ.ಟಿ., ಸರ್ಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ಅರೇಹಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ :

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಮಾದೇಗೌಡ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು-೦೩.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ.ಡಿ. ಉಷಾ, ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು-೦೩.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜಕರು :

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮೋಹನಕುಮಾರ, ಹಿರಿಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು-೦೩.

ಪರಿವಿಡಿ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಪಾಠದ ಹೆಸರು	ಕೃತಿಕಾರರು	ಪು. ಸಂ.
ಗದ್ಯಭಾಗ			
೧.	ಬುದ್ಧನ ಸಲಹೆ	ನಿರುಪಮಾ	೧
೨.	ಕನಸು ಮತ್ತು ಸಂದೇಶ	ಮೂಲ: ಎ.ಪಿ.ಜೆ. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಜಯಕೃಷ್ಣ ಟಿ.ಎನ್.	೭
೩.	ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಬಾಲ್ಯ	ಮೂಲ: ಗಾಂಧೀಜಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್	೧೫
೪.	ಸುಕ್ರಿ ಬೊಮ್ಮಗೌಡ	ಶಾಂತಿ ನಾಯಕ	೨೨
ಪದ್ಯಭಾಗ			
೧.	ಅನ್ವೇಷಣೆ	ಡಾ.ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ	೨೯
೨.	ಹಾರಿದ ಹಕ್ಕಿಗಳು	ಆರ್.ವಿ. ಭಂಡಾರಿ	೩೩
೩.	ಜ್ಯೋತಿಯೇ ಆಗು ಜಗಕೆಲ್ಲ	ಜನಪದಗೀತೆ	೩೬
೪.	ನನ್ನ ಹಾಗೆಯೆ	ಸು.ರಂ. ಎಕ್ಕುಂಡಿ	೪೧
ಪೂರಕ ಓದು			
೧.	ಒಗಟು - ಸಿ.ಪಿ. ಕೃಷ್ಣಕುಮಾರ್		೪೬
೨.	ವಚನಗಳು - ಬಸವಣ್ಣ		೪೯
ರಚನೆ			
೧.	ಗಾದೆಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆ		೫೦

ಪಾಠ ಪ್ರವೇಶ : ಮಾನವ ಒಂದು ಕಡೆ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸುಖ, ಶಾಂತಿ ಹಾಗೂ ಸಮೃದ್ಧಿಯ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದರೆ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಅದೇ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸ್ವಾರ್ಥ, ದ್ವೇಷ ಹಾಗೂ ದುರಾಸೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬದುಕನ್ನು ಸರ್ವನಾಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಸರ್ವರಿಗೂ ಮೀಸಲಾಗಿರುವ ನೆಲ, ಜಲಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ವಿವೇಕವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಯುದ್ಧಗಳಿಂದ ಅಪಾರ ಸಾವು ನೋವುಗಳು ಉಂಟಾಗಿ ಬದುಕು ನರಕವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮರೆತುಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಇಂದು ಮನುಷ್ಯ ಬದುಕಲು ಗಾಳಿ, ನೀರು, ಆಹಾರ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ ಸುಖ, ಶಾಂತಿ, ನೆಮ್ಮದಿಗಳೂ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅರಿಯಬೇಕಿದೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ವಿವೇಕದಿಂದ ಸೌಹಾರ್ದಯುತವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬ ಸಂದೇಶ 'ಬುದ್ಧನ ಸಲಹೆ' ಪಾಠದ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಹಳ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಮಾತು. ಭಾರತದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಪಿಲವಸ್ತುವೆಂಬ ನಗರವಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಶಾಕ್ಯರೆಂಬ ಅರಸು ಮನೆತನದವರು ಆಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಶಾಕ್ಯರ ಅರಸ ಶುದ್ಧೋಧನನಿಗೆ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ನೆಂಬ ಮಗ ಹುಟ್ಟಿದನು. ಆತ ಬೆಳೆದ ಮೇಲೆ ಸಂನ್ಯಾಸ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧನಾದನು.

ಈಗ ನೇಪಾಳ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಹೋಗಿರುವ ಕಪಿಲವಸ್ತು ನಗರದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಹೇಮಕೂಟ ಪರ್ವತವಿದೆ. ಆ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಗಂಗಾನದಿ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಕಾಶೀನಗರದವರೆಗೆ ಹರಿದು ನಂತರ ಕವಲಾಗಿ ಬಂಗಾಳ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಂಗಾನದಿಯ ಎರಡು ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳಿದ್ದವು. ಒಂದು ವತ್ಸ ರಾಜ್ಯ ಇನ್ನೊಂದು ಮಗಧ ರಾಜ್ಯ. ಈ ನದಿಯಿಂದ ಎರಡೂ ರಾಜ್ಯಗಳು ಉಪಯೋಗ ಪಡೆದು ಸುಭಿಕ್ಷವಾಗಿದ್ದವು.

ಈ ಎರಡೂ ರಾಜ್ಯಗಳವರು ಆ ನದಿಯನ್ನು ತಾಯಿಯಂತೆ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ನದಿಯ ನೀರಿನಿಂದ ಎರಡೂ ರಾಜ್ಯಗಳ ನೆಲ ಸಸ್ಯಶ್ಯಾಮಲವಾಗಿತ್ತು. ಎತ್ತ ನೋಡಿದರೂ ಹಸಿರು ತುಂಬಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದು ಸುಭಿಕ್ಷದಿಂದ ಜನರು ಸುಖವಾಗಿದ್ದರು. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಗಂಗಾನದಿಯನ್ನು ತಮಗೆ ಅನ್ನ ನೀಡುವ ತಾಯಿ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರಿಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಕ್ರಮೇಣ ಸ್ವಾರ್ಥ ಆವರಿಸಿತು. ಈ ನದಿಯ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ದುರಾಸೆ ಈ ಎರಡೂ ರಾಜ್ಯಗಳ ರಾಜರಿಗೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ದಿನ ಕಳೆದಂತೆ ಈ ಸ್ವಾರ್ಥ ಹೆಮ್ಮರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಎರಡೂ ರಾಜ್ಯಗಳವರು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುವ ಉತ್ಕಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಯಿತು.

ಅವರು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಂತಾಗ ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನ್ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ, ಆತ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾದ ಎರಡೂ ಕಡೆಯ ಸೈನ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವುಗಳ ನಡುವೆ ನಿಂತುಕೊಂಡ. ಬುದ್ಧದೇವನನ್ನು ನೋಡಿ ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿದರು.

ಬುಧ್ಧದೇವನು ಎರಡೂ ರಾಜ್ಯಗಳ ರಾಜರನ್ನು-ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೇಳಿಸುವಂತೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೇಳಿದ.

“ನೀವು ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಏಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೀರಿ?”

“ನಮ್ಮ ಜೀವನಾಧಾರವಾದ ಗಂಗಾನದಿಯ ನೀರಿಗಾಗಿ” - ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಒಕ್ಕೂರಲಿನಿಂದ ಉತ್ತರವಿತ್ತರು.

“ನದಿಯ ನೀರು, ಮಾನವ ರಕ್ತ ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳದ್ದು?”

“ಮನುಷ್ಯನ ರಕ್ತ ನದಿ ನೀರಿಗಿಂತ ತುಂಬ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳದ್ದು” ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಂತು.

“ಹಾಗಾದರೆ ನೀವು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆ ಇರುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ರಕ್ತವನ್ನು ಹರಿಸಲು ಏಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೀರಿ?” ಎಂದು ಬುಧ್ಧ ಪುನಃ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ.

“ನಮ್ಮ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಈ ಗಂಗಾನದಿಯ ನೀರು ತುಂಬಾ ಆವಶ್ಯಕವಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರು ಕೇಳಿದರು.

“ನೀವು ಜೀವಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಲ್ಲವೇ? ಮತ್ತೆ ಸಾಯಲೇಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೀರಿ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಬುಧ್ಧ. ಎರಡೂ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು:

“ಸ್ವಾಮಿ ! ಎರಡೂ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ದ್ವೇಷ ಅಸೂಯೆಗಳಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಷಮಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಯುದ್ಧದ ಹೊರತು ಬೇರೆ ದಾರಿಯಿಲ್ಲ.”

ಬುಧ್ಧದೇವ ನಕ್ಕು - “ನೀವು ದ್ವೇಷದಿಂದ ದ್ವೇಷವನ್ನು ಜಯಿಸಲು ಹೋದರೆ ಕೊನೆಗೆ ನಿಮಗೆ ಉಳಿಯುವುದು ಈರ್ಷ್ಯೆಯೇ. ಇವುಗಳಿಂದ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ದುಃಖವೇ ಹೊರತು ಸುಖವಲ್ಲ. ಈಗ ಸುಖವಾಗಿರುವ ನೀವು ದುಃಖ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವ ಮಾರ್ಗ ಇದು” ಎಂದಾಗ ಎರಡೂ ಕಡೆಯ ರಾಜರು ತೆಪ್ಪಗಾದರು. ಅವರು ಕೇಳಿದರು :

“ಹಾಗಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುತ್ತೀರಿ ಭಗವಾನ್?”

“ಮನುಷ್ಯ ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವಿಸಲು ನೀರು, ಗಾಳಿ, ಆಹಾರ ಎಲ್ಲವೂ ಮುಖ್ಯವಾದಂತೆ ಶಾಂತಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ. ಯುದ್ಧದಿಂದ ಶಾಂತಿ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವೇ ಕೈಯಾರೆ ನಿಮ್ಮ ಸುಖ ನಾಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಿವೇಕ ತಂದುಕೊಂಡು ಸುಖವಾಗಿರಿ. ಪ್ರಕೃತಿ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ವರವೇ ಹೊರತು ಶಾಪವಲ್ಲ. ಆ ವರವನ್ನು ಸರ್ವಮಾನವರೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡಾಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸುಖ ಶಾಂತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ” ಎಂದು ಬುದ್ಧದೇವ ಬೋಧಿಸಿದ. ಎರಡೂ ಕಡೆಯ ರಾಜರಿಗೆ ಈ ಸಲಹೆ ಸತ್ಯವೆನಿಸಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಬುದ್ಧದೇವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಯುದ್ಧ ಬೇಡವೆಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಹೊರಟರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಆ ಎರಡೂ ರಾಜ್ಯದ ಜನರು ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಸುಖವಾಗಿದ್ದರು.

* * * *

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ :

ಡಾ. ನಿರುಪಮಾ ಅವರು ೧೯೩೩ ರಲ್ಲಿ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊರಟಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೊಳವನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಸಂಸ್ಕೃತ, ತೆಲುಗು, ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಹಿಂದಿ, ಬಂಗಾಲಿ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲ ಇವರು ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳ ಉತ್ತಮ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳೆಂದರೆ ‘ಅಮೃತಕಲಶ’, ‘ಪರಿತ್ಯಕ್ತೆ’, ‘ಭುವನ ವಿಜಯ’ ಇವು ಕಾದಂಬರಿಗಳು. ‘ಭಾರತೀಯ ನಾರಿ ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ’, ‘ಭಾವಮುಖಿ’ ಇವು ಸಂಕಲನ ಕೃತಿಗಳು, ‘ರಣಹದ್ದು’, ‘ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅವಾಂತ್ರ’ ಇವು ನಾಟಕಗಳು, ‘ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ-೨೫’, ‘ಕರ್ನಾಟಕದ ಕವಯಿತ್ರಿಗಳು’ ಇನ್ನು ಮುಂತಾದವು.

ಇವರಿಗೆ ಯೂನಿಸೆಫ್ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಶಾಶ್ವತ ಸಂಸ್ಥೆಯ “ಸದೋದಿತಾ” ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಆರ್ಯಭಟ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಅನುಪಮಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಶಿರೋಮಣಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಲಭಿಸಿವೆ. ‘ಬುದ್ಧನ ಸಲಹೆ’ ಕಥೆಯನ್ನು ‘ಶತಮಾನದ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ’ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ

I. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಅಮೂಲ್ಯ - ಬೆಲೆಕಟ್ಟಲಾಗದ.
 ಈರ್ಷ್ಯೆ - ಅಸೂಯೆ, ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು.
 ಕವಲು - ಭಿನ್ನತೆ, ಎರಡು ಭಾಗ.
 ತಪ್ಪಾಗು - ಸುಮ್ಮನಾಗು, ಏನೂ ತಿಳಿಯದಾಗು.
 ದ್ವೇಷ - ಹಗೆತನ, ವೈರತ್ವ.
 ವರ - ಅನುಗ್ರಹ, ಶ್ರೇಷ್ಠ.
 ಸಲಹೆ - ಬುದ್ಧಿವಾದ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ.
 ಸ್ವಾರ್ಥ - ಸ್ವಪ್ರಯೋಜನ, ಸ್ವಹಿತ, ತನಗಾಗಿ.

ಅಸೂಯೆ - ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು.
 ಉತ್ಕಟ - ಅಧಿಕ, ಪ್ರಬಲವಾದ.
 ತಪ್ಪಿಗೆ - ಸುಮ್ಮನೆ, ಮಾತಿಲ್ಲದೆ.
 ದುರಾಸೆ - ಅತಿ ಆಸೆ, ಕೆಟ್ಟ ಬಯಕೆ.
 ನೆರೆಹೊರೆ - ಸುತ್ತಮುತ್ತ.
 ವಿಷಮಿಸು - ನಂಜಾಗು, ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ತಿರುಗು.
 ಸುಭಿಕ್ಷ - ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಲ, ಸಮೃದ್ಧಿ.

II. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

ಅ) ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಪದದಿಂದ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿರಿ.

೧. ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನ ತಂದೆಯ ಹೆಸರು _____
೨. ವತ್ಸ ಮತ್ತು ಮಗಧ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಹರಿಯುವ ನದಿ _____
೩. ವತ್ಸ ಮತ್ತು ಮಗಧ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಶಾಂತಿ ನೆಲೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದವರು _____
೪. 'ಬುದ್ಧನ ಸಲಹೆ' ಪಾಠದ ಆಕರ ಕೃತಿ _____

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಗಂಗಾನದಿ ಯಾವ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ?
೨. ಬುದ್ಧನ ಪ್ರಕಾರ ನದಿ ನೀರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳದ್ದು ಯಾವುದು?
೩. ಬುದ್ಧ ದೇವನು ಹೇಳುವಂತೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸುಖ ಶಾಂತಿ ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?
೪. ವತ್ಸ ಮತ್ತು ಮಗಧ ರಾಜ್ಯದವರು ಯುದ್ಧವನ್ನು ಏಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು?

ಇ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ವತ್ಸ ಮತ್ತು ಮಗಧ ರಾಜ್ಯದ ಜನರು ಗಂಗಾ ನದಿಯನ್ನು ತಾಯಿಯಂತೆ ಏಕೆ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು?
೨. ವತ್ಸ ಮತ್ತು ಮಗಧ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ದ್ವೇಷ ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು?
೩. ಬುದ್ಧನು ಹೇಳುವಂತೆ ದ್ವೇಷ ದುಃಖವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ?
೪. ಬುದ್ಧದೇವನು ವತ್ಸ ಮತ್ತು ಮಗಧ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವಿನ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಏಕೆ ತಪ್ಪಿಸಿದನು?

ಈ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ವತ್ಸ ಮತ್ತು ಮಗಧ ರಾಜ್ಯಗಳು ಯುದ್ಧ ಮರೆತು ಶಾಂತಿಯಿಂದ ನೆಲೆಸಿದುದು ಹೇಗೆ?
೨. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಖ ಶಾಂತಿ ನೆಮ್ಮದಿಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ? ಚರ್ಚಿಸಿ.

ಉ) ಸಂದರ್ಭದೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.

೧. “ಮನುಷ್ಯನ ರಕ್ತ ನದಿ ನೀರಿಗಿಂತ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳದ್ದು.”
೨. “ನೀವು ಜೀವಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಲ್ಲವೆ? ಮತ್ತೆ ಸಾಯಲೇಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೀರಿ?”
೩. “ಪ್ರಕೃತಿ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ವರವೇ ಹೊರತು ಶಾಪವಲ್ಲ.”

III. ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ :

ಅ) ಸ್ವರಾಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಆರಂಭಗೊಳ್ಳುವ ಪದಗಳನ್ನು 'ಬುದ್ಧನ ಸಲಹೆ' ಪಾಠದಿಂದ ಆಯ್ದ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಕಾರಾದಿಯಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಉದಾ : ಅದನ್ನು
ಅರಸು
ಉತ್ತರ

ಆ) 'ಬುದ್ಧನ ಸಲಹೆ' ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಅನುಸ್ವಾರ ವಿಸರ್ಗಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಬರೆಯಿರಿ.
ಉದಾ : ಗಂಗಾ, ಒಂದು, ದುಃಖ, ಪುನಃ.....

ಇ) ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಸ, ಶ, ಷ ಅಕ್ಷರಗಳಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರಿ.

ಉದಾ : ಸಸ್ಯಶ್ಯಾಮಲೆ, ಸಂನ್ಯಾಸ, ದೇಶ, ಸುಖ, ಶಾಂತಿ, ಈರ್ಷ್ಯೆ.

ಈ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮೌಲ್ಯ, ಸುಖ, ವರ, ಸತ್ಯ, ಪವಿತ್ರ, ಸ್ವಾರ್ಥ.

ಉ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ.

ಹಿಂಜರಿಕೆ, ವಿವೇಕ, ಸ್ವಾರ್ಥ, ಸುಖಶಾಂತಿ, ಸುಭಿಕ್ಷ, ಸಸ್ಯಶ್ಯಾಮಲ.

ಊ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿ.

೧. ದ್ವೇಷದಿಂದ ದ್ವೇಷವನ್ನು ಜಯಿಸಲು ಹೋದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಉಳಿಯುವುದು ಈರ್ಷ್ಯೆಯೇ.

೨. ಯುದ್ಧದಿಂದ ಶಾಂತಿ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

೩. ಮನುಷ್ಯನ ರಕ್ತ ನದಿ ನೀರಿಗಿಂತ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳದ್ದು.

೪. ಪ್ರಕೃತಿ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ವರವೇ ಹೊರತು ಶಾಪವಲ್ಲ.

IV. ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವ್ಯಾಕರಣ :

ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೪೯ ಅಕ್ಷರಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಭಾಗಗಳಿವೆ.

೧. ಸ್ವರಗಳು - ೧೩

೨. ಯೋಗವಾಹಗಳು - ೦೨

೩. ವ್ಯಂಜನಗಳು - ೩೪

ಒಟ್ಟು - ೪೯

೧. ಸ್ವರಗಳು : (೧೩)

ಸರಳವಾಗಿ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ, ಸಹಜವಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸಲು ಬರುವ ಅಕ್ಷರಗಳೇ ಸ್ವರಗಳು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧೩ ಸ್ವರಾಕ್ಷರಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದೆ.

ಹ್ರಸ್ವಸ್ವರ (೬) - ಒಂದು ಮಾತ್ರಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಹ್ರಸ್ವ ಸ್ವರಗಳು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ಉದಾ : ಅ, ಇ, ಉ, ಋ, ಎ, ಒ.

ದೀರ್ಘಸ್ವರ (೭) - ಎರಡು ಮಾತ್ರಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ದೀರ್ಘಸ್ವರಗಳು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ಉದಾ : ಆ, ಈ, ಊ, ಏ, ಐ, ಓ, ಔ.

೨. ಯೋಗವಾಹಗಳು : (೨)

ಯೋಗ ಎಂದರೆ ಕೂಡು / ಸಂಬಂಧ, ವಾಹ ಎಂದರೆ ಹೋಗುವ ಎಂದರ್ಥ. ಯೋಗವಾಹ ಎಂದರೆ ಕೂಡಿಹೋಗುವ ಅಂದರೆ, ಬೇರೆ ಅಕ್ಷರಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉಚ್ಚರಿಸಬಹುದಾದ ಅಕ್ಷರ ಎಂದರ್ಥ.

ಯೋಗವಾಹಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧ: (೧) ಅನುಸ್ವಾರ (೨) ವಿಸರ್ಗ (ಃ).

ಉದಾ : ಂ (ಅನುಸ್ವಾರ) ಃ (ವಿಸರ್ಗ)

೩. ವ್ಯಂಜನಗಳು : (೩೪)

ಸ್ವರಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಕ್ಷರಗಳೇ ವ್ಯಂಜನಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಕಾರಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ,

೧. ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು (೨೫)

೨. ಅವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು (೯)

ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಭಾಗಗಳಿವೆ :

೧) ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣ ಅಕ್ಷರಗಳು : ಕಡಿಮೆ ಉಸಿರಿನಿಂದ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಕ್ಷರಗಳು
ಕ್, ಚ್, ಟ್, ತ್, ಪ್ ಹಾಗೂ ಗ್, ಜ್, ಡ್, ದ್, ಬ್
(ಪ್ರತಿ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಅಕ್ಷರಗಳು) = ೧೦

೨) ಮಹಾಪ್ರಾಣ ಅಕ್ಷರಗಳು : ಹೆಚ್ಚು ಉಸಿರಿನಿಂದ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಕ್ಷರಗಳು
ಖ್, ಛ್, ಠ್, ಡ್, ಫ್ ಹಾಗೂ ಘ್, ಝ್, ಞ್, ಞ್, ಭ್
(ಪ್ರತಿ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಕ್ಷರಗಳು) = ೧೦

೩) ಅನುನಾಸಿಕ ಅಕ್ಷರಗಳು : ಮೂಗಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಕ್ಷರಗಳು
ಜ್, ಞ್, ಣ್, ನ್, ಮ್
(ಪ್ರತಿ ವರ್ಗದ ಐದನೆಯ ಅಕ್ಷರಗಳು) = ೦೫

ಅವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು : ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ವ್ಯಂಜನಗಳೇ ಅವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು.

ಯ್, ರ್, ಲ್, ವ್, ಶ್, ಷ್, ಸ್, ಹ್, ಳ್ = ೦೯

V. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು :

೧. 'ಬುದ್ಧನ ಸಲಹೆ' ಪಾಠವನ್ನು ರೂಪಕವಾಗಿ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿರಿ.

೨. ಕನಸು ಮತ್ತು ಸಂದೇಶ

ಮೂಲ: ಎ.ಪಿ.ಜೆ. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಜಯಕೃಷ್ಣ ಟಿ.ಎನ್.

ಪಾಠ ಪ್ರವೇಶ : ಉತ್ತಮ ಬಾಳ್ವೆ ನಡೆಸುವ ಕನಸು ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸುವ ಅಂತಃಶಕ್ತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಇರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಜಾಗೃತವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ನಿದ್ರಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ತುಡಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭೆ ಇದೆ, ಮೇಧಾಶಕ್ತಿ ಇದೆ, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯಾಗಿದ್ದ ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ಅವರು “ಕನಸುಗಳನ್ನು ಕಾಣಿರಿ, ಕನಸುಗಳು ಭೂತ, ಭವಿಷ್ಯ ಹಾಗೂ ವರ್ತಮಾನದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಬದುಕಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ಸಂದೇಶಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಲಾಂ ಅವರು ಕಂಡ ಕನಸುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯವಿದೆ, ಮನುಕುಲದ ಪ್ರೀತಿ ಇದೆ. ಮಾನವ ಕುಲವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಪ್ರೀತಿಯ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ. “ಶಾಂತಿ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣವೇ ನಿಜವಾದ ಗೆಲುವು” ಎನ್ನುವ ದಿವ್ಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕಲಾಂ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

“ಕನಸು ಕಾಣಿರಿ, ಕನಸು ಕಾಣಿರಿ, ಕನಸು ಕಾಣಿರಿ,

ಕನಸುಗಳು ಯೋಚನೆಗಳ ರೂಪ ತಳೆಯುತ್ತವೆ.

ಆ ಯೋಚನೆಗಳು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕಿಳಿಯುತ್ತವೆ”

ಅದು ೨೦೦೧ ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೩೦. ನಾನು ಜಾರ್ಖಂಡ್ ರಾಜ್ಯದ ರಾಂಚಿಯಿಂದ ಬೊಕಾರೋಗೆ ಪಯಣಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್ ಇನ್ನೇನು ಭೂಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಭಾರೀ ಸದ್ದಿನೊಂದಿಗೆ ನೆಲಕ್ಕಪ್ಪಳಿಸಿತು. ಅದರ ಎಂಜಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನೋ ದೋಷ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು.

ನಾವು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅದೃಷ್ಟ ಮಾಡಿರಬೇಕು! ಎಲ್ಲರೂ ಪವಾಡಸದೃಶ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಿ ಉಳಿದಿದ್ದೆವು! ಅಂದು ದೇವರಿಗೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಕೃತಜ್ಞತೆ ಹೇಳಿದೆವೋ!

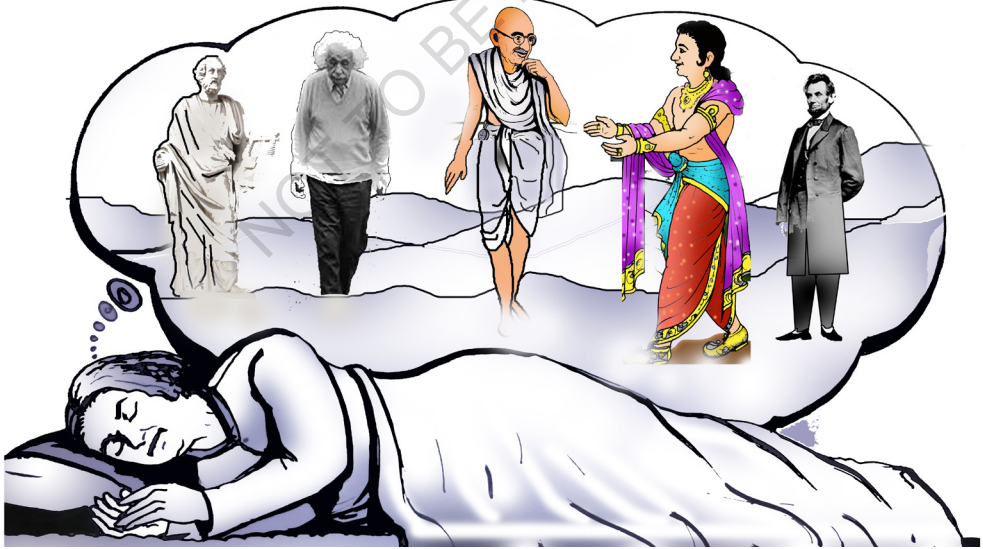
ಆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಆಘಾತದ ನಡುವೆಯೂ ನಾನು ನನ್ನ ನಿಗದಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದೆ. ಮೊದಲೇ ನಿಗದಿಯಾದಂತೆ ಬೊಕಾರೋದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದೆ.

ಆದರೆ, ವೈದ್ಯರು ಬಿಡಬೇಕಲ್ಲ! ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಮನೆ ಮಾಡಿದಂತಿದ್ದ ಆಘಾತ, ಉದ್ದೇಗವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಔಷಧಿಯೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ವೈದ್ಯರ ತಂಡವೊಂದು ನನ್ನನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿತು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ಒಂದು ಗಂಟೆಗಿಂತ ಮೊದಲು ನಾನು ನಿದ್ರಿಸಿದವನೇ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಆ ಔಷಧಿಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಲೋ ಏನೋ - ಆ ರಾತ್ರಿ ಕೆಲಗಂಟೆ ಮೊದಲೇ ನಾನು ನಿದ್ರೆಗೆ ಜಾರಿಹೋಗಿದ್ದೆ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆರು ಗಂಟೆಗೇ ಎಳುತ್ತಿದ್ದವನು ಅಂದು ಎಳುವಾಗ ಎಂಟು ದಾಟಿತ್ತು!

ಅದೇನೇ ಇರಲಿ, ಅದು ಸವಿನಿದ್ವೆಯಂತೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ! ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಏನೇನೋ ಯೋಚನೆಗಳು ಸುಳಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ದೇವರ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದೆನ್ನಲಾದ ಮಾನವ ಕುಲ ಏಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ವಿಭಜಿತವಾಗಿದೆ? ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಿಂಸಾಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಏಕೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ?..... ಹೀಗೆ ಏನೇನೋ ಯೋಚನೆಗಳು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಐವರು ಮಹಾ ಮೇಧಾವಿಗಳು ಏನನ್ನೋ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ನನ್ನ ಅತ್ಯಂತ ಮೆಚ್ಚಿನ ಮಹಾಪುರುಷರು ಅವರು. ನಾನು ಆರಾಧಿಸುವಂಥವರು. ಅವರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಉತ್ತರಕ್ಕಾಗಿ ಹುಡುಕಾಡಿದೆ.

ಒಂದು ಕನಸಿಗಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಫುಟವಾದ ಆ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ, ನಾನು ನನ್ನನ್ನು ಒಂದು ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡೆ! ನನ್ನ ಸುತ್ತ ಎತ್ತ ನೋಡಿದರೂ ಬರೀ ಮರಳು! ಮೈಲಿ-ಮೈಲಿಗಟ್ಟಲೆ ಮರಳು, ದೂರ ದಿಗಂತದವರೆಗೂ! ಆಗಸದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ, ಮರಳುಗಾಡಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಹಾಲು ಬೆಳದಿಂಗಳು!

ಆ ಐವರು ಮಹಾಪುರುಷರು - ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ, ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಐನ್‌ಸ್ಟೀನ್, ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಅಶೋಕ, ಅಬ್ರಹಾಂ ಲಿಂಕನ್ ಮತ್ತು ಖಲೀಫ ಉಮರ್ ಎದುರುಬದುರಾಗಿ ಸುತ್ತುವರಿದು ನಿಂತಿದ್ದರು. ಸುಯ್ಯೆಂದು ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದ ಹಿತವಾದ ಗಾಳಿಗೆ ಅವರ ದಿರಿಸುಗಳೆಲ್ಲ ಓಲಾಡುತ್ತಿದ್ದವು.

ಘನಗಾಂಭೀರ್ಯದ ಸಾಕಾರಮೂರ್ತಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಅಶೋಕನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ನಿಂತಿದ್ದ ನಾನು! ಅವನೆದುರು ನಾನು ತೀರಾ ಕುಬ್ಜನಾದಂತೆ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಅಶೋಕ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸಿದವನು. ಒಂದು ನಿರ್ದಯಿ ಆಕ್ರಮಣಕಾರನಾಗಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೊಂದು ದಯಾಮಯಿ ಆಡಳಿತಗಾರನಾಗಿ. ನನ್ನ ಬಳಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಅಶೋಕ ಆಗ ತಾನೇ ದಿಗ್ವಿಜಯ ಸಾಧಿಸಿ ಮರಳಿ ಬಂದಂತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಆ ವಿಜಯಕ್ಕೆ ಭಾರೀ ಬೆಲೆ ತೆತ್ತಿದ್ದ! ಜಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರ ಆಹುತಿ ಪಡೆದಿದ್ದ! ಆ ಕಳಿಂಗ ಸಮರವು ಕಡಿಮೆಯೆಂದರೂ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಜನರ ಬಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಅಷ್ಟೇ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನ ತಮ್ಮ ಅಂಗಾಂಗಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆ ಮರಳುಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಅಶೋಕನನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಅಶೋಕ ಮಂಡಿಯೂರಿ ಕುಳಿತು ಯುದ್ಧ ಕವಚ ಮತ್ತು ಕಿರೀಟವನ್ನು ಕಳಚಿಟ್ಟ. ಆತನ ಮುಖ ಯಾಕೋ ಕಳೆಗುಂದಿತ್ತು. ಅಸಂಖ್ಯ ಜನರ ಸಾವುನೋವಿನಿಂದ ಆತ ಚಿಂತಿತನಾದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿತ್ತು.

ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಅಶೋಕ ಹಾಗೆಯೇ ಕುಳಿತು ಆಗಸದತ್ತ ನೋಟ ಬೀರಿದ. ಮಂದಪ್ರಕಾಶ ಬೀರುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಶಾಂತ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನನ್ನು ಕಂಡ. ತಾಯಿ ಧರಣಿಯ ಮೇಲೆ ದೇವರ ಕೃಪಾಧೃಷ್ಟಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದದ್ದನ್ನು ಕಂಡ. ಕೆಳಗೆ ನೋಡಿದರೆ, ತಾನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಬೀಭತ್ಸ ದೃಶ್ಯ! ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ರಕ್ತದ ಕೋಡಿ! ತನ್ನ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ನೆನೆನೆದು ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಅಶೋಕ ಅಸಾಧ್ಯ ಯಾತನೆಪಟ್ಟ.

ರಮ್ಯ ಮನೋಹರ ಮತ್ತು ಬೀಭತ್ಸ ದೃಶ್ಯಗಳ ಸಮಾಗಮದ ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ - ಅಶೋಕನ ಕೃತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವತಃ ನಿಸರ್ಗವೇ ಅಸಹನೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬಂದ ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ - 'ಅಹಿಂಸಾ ಧರ್ಮ'ದ ಉದಯವಾಯಿತು. ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಅಶೋಕ ದೇವರ ಆದೇಶವನ್ನು ಶಿರಸಾವಹಿಸಿದ, 'ಅಹಿಂಸಾ ಪರಮೋ ಧರ್ಮಃ' ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಮೂಲಕ ಮಾನವ-ಮಾನವನ ನಡುವಣ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಹತ್ತ್ವವನ್ನು ಸಾರಲು ಉದ್ಘೋಷಿಸಿದ.

ನಾನು ನಿಂತಲ್ಲೇ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿದೆ. ಆ ಕಳಿಂಗ ಯುದ್ಧವಾದರೂ ಯಾಕಾಯಿತು? ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ, ಅಬ್ರಹಾಂ ಲಿಂಕನ್ ಮತ್ತು ಅವರಂಥ ಅನೇಕ ಮಹಾಪುರುಷರ ಹತ್ಯೆಯಾದರೂ ಯಾಕಾಯಿತು? ಆ ದೇವರು ತನ್ನ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪೆಸಗಿರುವನೇ? ಅಥವಾ ಎರಡನೇ ಸೃಷ್ಟಿಗಾಗಿ ಈ ಮಾನವ ಕುಲದ ನಾಶ ಅನಿವಾರ್ಯವೇ?

ಹಿತವಾದ ಆ ನೀರವತೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಮಾತನಾಡತೊಡಗುತ್ತಾರೆ- "ಸ್ನೇಹಿತರೆ, ನಮಗೆ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿರುವ ದಿವ್ಯ ಸಂದೇಶವು ಆ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನದು. ಇಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಭೂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇಡೀ ಮಾನವ ಕುಲಕ್ಕೆ ನಾವು ಆ ಸಂದೇಶವನ್ನು ತಲುಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

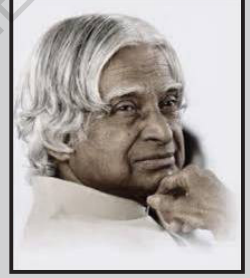
ನಾನಾ ಜಾತಿ-ಜನಾಂಗ, ಮತ-ಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಭಾಷೆಗಳ ಜನರು ಶಾಂತಿ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ, ಏಳಿಗೆ ಸಾಧಿಸುತ್ತಾ ಹೇಗೆ ಬಾಳಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ದೇವರು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದೇನನ್ನೋ ದಯಪಾಲಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಶ್ರಮದ ಮೂಲಕ ಮಾನವಕುಲಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸಿದ್ದೂ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಅದು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆಯೇ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ದಿವ್ಯ ಸಂದೇಶ ಅಥವಾ ತತ್ವ ಇದೆಯೇ? ದೈವಿಕ ಸೌಂದರ್ಯವು ಮಾನವನ ಹೃದಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು. ಇದು ಸಾಧ್ಯವೇ?”

ಆಗ ಅಶೋಕ “ಗಳೆಯರೇ, ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನಂತೂ ನಾನೀಗ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವೆ. ಜಯ ಎಂಬುದು ಸಾವುನೋವು ಉಂಟುಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಶಾಂತಿ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣವೇ ನಿಜವಾದ ಗೆಲುವು” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

* * * *

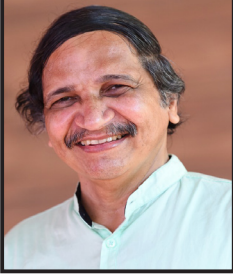
ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ :

ಎ.ಪಿ.ಜೆ. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ (ಮೂಲ ಲೇಖಕರು) : ಇವರು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ರಾಮೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ ೧೫ ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೩೧ ರಂದು ಜನಿಸಿದರು. ಇವರ ಪೂರ್ಣ ಹೆಸರು ಅವುಲ್ ಫಕೀರ್ ಜೈನುಲಬ್ದೀನ್ ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ. ಕಲಾಂ ಅವರು ಮದ್ರಾಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿಯಲ್ಲಿ ಏರೋನಾಟಿಕಲ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪದವಿ ಪಡೆದ ಬಳಿಕ ಇಸ್ಲೋ ಮತ್ತು ಡಿ.ಆರ್.ಡಿ.ಒ.ದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ನಂತರ ಭಾರತದ ೧೧ ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯಾಗಿ ೨೦ನೇ ಜುಲೈ ೨೦೦೨ ರಂದು ಆಯ್ಕೆಯಾದರು. ಸರಳತೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಮತ್ತು ಮೇಧಾವಿತನದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಹುದ್ದೆಯ ಘನತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು.

ಲೇಖಕರಾಗಿದ್ದ ಕಲಾಂ ಅವರು ‘ವಿಂಗ್ಸ್ ಆಫ್ ಫೈರ್’ (ಆತ್ಮಕಥೆ), ‘ಇಂಡಿಯಾ ಮೈ ಡ್ರೀಮ್’, ‘ಇಂಡಿಯಾ ೨೦೨೦’, ‘ಮೈ ಜರ್ನಿ’, ‘ಟಾರ್ಗಟ್ ತ್ರಿ ಬಿಲಿಯನ್’, ‘ಟರ್ನಿಂಗ್ ಪಾಯಿಂಟ್’, ‘ಇಗ್ನಿಟೆಡ್ ಮೈಂಡ್’, ‘ದಿ ಲೈಫ್ ಟ್ರೀ’ ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವು ಭಾರತದ ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ತರ್ಜುಮೆಗೊಂಡಿವೆ. ಕಲಾಂ ಅವರ ಸೇವೆಗೆ ಪದ್ಮಭೂಷಣ, ಪದ್ಮವಿಭೂಷಣ ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ‘ಭಾರತ ರತ್ನ’ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ೩೦ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಕಲಾಂ ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ನೀಡಿವೆ. ಇವರು ದಿನಾಂಕ ೨೭ ಜುಲೈ ೨೦೧೫ ರಂದು ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೃದಯಾಘಾತದಿಂದ ಅಸುನೀಗಿದರು.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಎ.ಪಿ.ಜೆ ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ಅವರ ‘ಪ್ರಜ್ವಲಿತ ದೀಪಗಳು’ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಜಯಕೃಷ್ಣ ಟಿ.ಎನ್. ಅವರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಯಕೃಷ್ಣ ಟಿ.ಎನ್. (ಅನುವಾದಕರು) : ಅವರು ಹಿರಿಯ ಪತ್ರಕರ್ತರಾಗಿದ್ದು, ಅಮೆರಿಕನ್ ಲೇಖಕ ಡೇಲ್ ಕಾರ್ನೆಗಿ ಅವರ 'ಚಿಂತೆ ಬಿಡಿ ಹೊಸ ಬದುಕು ಆರಂಭಿಸಿ', 'ಸಮರ್ಥ ನಾಯಕ ನೀವೂ ಆಗಬಲ್ಲಿರಿ', 'ಯಶಸ್ವಿ ಬದುಕಿಗೆ ರಾಜಮಾರ್ಗ', 'ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂತಸ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಂತೃಪ್ತಿ' ಹಾಗೂ ಅಮೆರಿಕನ್ ಲೇಖಕ ನೆಪೋಲಿಯನ್ ಹಿಲ್ ಅವರ 'ಸಿರಿತನಕ್ಕೆ ಹದಿಮೂರೇ ಹೆಜ್ಜೆ' ಮುಂತಾದ ಅನುವಾದಿತ ಕೃತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಚಿರಪರಿಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಜರ್ಮನ್ ಕಾದಂಬರಿಕಾರ ಹರ್ಮನ್ ಹೆಸೆ ಅವರ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎ.ಪಿ.ಜೆ. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ (ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ) ಜಯಕೃಷ್ಣ ಅವರ ಇನ್ನೊಂದು ಕೃತಿ. ಈಯರ್ ಬುಕ್‌ಗಳ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ವ್ಯಂಗ್ಯ ಚಿತ್ರಕಾರರೂ ಹೌದು, ಅನೇಕ ಲೇಖನಗಳನ್ನೂ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು :

ಅಶೋಕ ಚಕ್ರವರ್ತಿ : (ಕ್ರಿ.ಪೂ. ೩೦೪ - ಕ್ರಿ.ಪೂ. ೨೩೨) ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತವನ್ನು ಆಳಿದ ಮೌರ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಚಕ್ರವರ್ತಿ. ಅಶೋಕನು ಸದಾ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ಈತನು ಕಳಿಂಗದ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಿದ ಯುದ್ಧವೇ ಕೊನೆಯದಾಯಿತು. ಕಳಿಂಗ ಯುದ್ಧದ ನಂತರ ಅಶೋಕನು ನಗರ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಗೆಂದು ಹೊರಟು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಸುಟ್ಟು ಹೋದ ಮನೆಗಳನ್ನು, ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದ ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು, ದುಃಖಿತಪ್ಪರನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಇದರಿಂದ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಮರುಗಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಯುದ್ಧವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಶಾಂತಿಪ್ರಿಯನಾದನು.

ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಐನ್‌ಸ್ಟೀನ್ (೧೮೭೯-೧೯೫೫): ಜಗತ್ತಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಇವರು ಜರ್ಮನಿಯ ಉಲ್ಮ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಪರಮಾಣು ಬಾಂಬಿನ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಮೂಲಕಾರಣವಾದ 'ಸಾಪೇಕ್ಷತಾ ಸಿದ್ಧಾಂತ'ವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಅಲೆಯನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದರು. ಎರಡನೇ ಜಾಗತಿಕ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪರಮಾಣು ಬಾಂಬು ಉಂಟುಮಾಡಿದ ಅನಾಹುತ ಕಂಡು ದುಃಖಿತಪ್ಪರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವಿತದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಶಾಂತಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸತೊಡಗಿದರು.

ಅಬ್ರಹಾಂ ಲಿಂಕನ್ (೧೮೦೯-೧೮೬೫): ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಶಾಪವಾಗಿದ್ದ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯನ್ನು ವರ್ಣಭೇದ ನೀತಿಯನ್ನು ತೊಲಗಿಸಲು ಹೋರಾಡಿದ ಧೀರೋದ್ಧಾತ ನಾಯಕ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ, ಗೆಲೆಯರಿಂದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಎರವಲಾಗಿ ಪಡೆದು, ಬೀದಿ ದೀಪದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಓದಿದವರು. ಇವರು ಅಮೇರಿಕಾದ ರಿಪಬ್ಲಿಕನ್ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಧುಮುಕಿ ಅಮೇರಿಕಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದರು.

ಖಿಲೀಫ ಉಮರ್ - ಪೈಗಂಬರ್ ಬಳಿಕ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಅರಬ್ಬರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕ. ಈತನನ್ನು 'ಖಿಲೀಫ' ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ

I. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಆಘಾತ - ಪೆಟ್ಟು, ಕೇಡು.

ಆಹುತಿ - ಬಲಿ.

ಕುಬ್ಜ - ಕುಳ್ಳ, ಸಣ್ಣವ.

ಕೃತ್ಯ - ಕೆಲಸ.

ಧರಿಸು - ಉಡುಪು.

ಧರಣಿ - ಭೂಮಿ.

ನೀರವತೆ - ಮೌನ, ನಿಶ್ಯಬ್ದ.

ಬೀಭತ್ಸ - ಜುಗುಪ್ಸೆ, ಅಸಹ್ಯ.

ಮರುಭೂಮಿ - ಮರಳು ತುಂಬಿದ ಭೂಮಿ.

ವಿಭಜಿತ - ಬೇರೆಯಾದ, ವಿಂಗಡಿಸಿದ.

ಆರಾಧಿಸು - ಪೂಜಿಸು, ಸ್ಮರಿಸು.

ಉದ್ಯುಕ್ತ - ಪ್ರಯತ್ನಿಸು, ಸಿದ್ಧವಾಗು.

ಕೃತಜ್ಞತೆ - ಉಪಕಾರ ಸ್ಮರಣೆ.

ದಿಗಂತ - ಕ್ಷಿತಿಜ.

ದಿಗ್ವಿಜಯ - ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಜಯಿಸುವುದು.

ನಿರ್ದಯಿ - ಕ್ರೂರಿ, ದಯೆ ಇಲ್ಲದವ.

ಪವಾಡಸದೃಶ - ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ.

ಭಾಸವಾಗು - ಕಾಣು, ತೋರು, ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೇಧಾವಿ - ಬುದ್ಧಿವಂತ.

II. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

ಅ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಕಲಾಂ ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಿತ್ಯ ಎಷ್ಟು ಗಂಟೆಗೆ ಮಲಗಿ, ಎಷ್ಟು ಗಂಟೆಗೆ ಎಳುತ್ತಿದ್ದರು?
೨. ಕಲಾಂ ಅವರು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಪ್ರದೇಶ ಯಾವುದು?
೩. ಕಲಾಂ ಅವರು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಏವರು ಮಹಾಪುರುಷರು ಯಾರು?
೪. ಅಶೋಕನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಧರ್ಮ ಯಾವುದು?
೫. ಅಶೋಕನ ಪ್ರಕಾರ ನಿಜವಾದ ಗೆಲುವು ಯಾವುದು?

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಕಲಾಂ ಅವರಿಗೆ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಯೋಚನೆಗಳು ಸುಳಿದಾಡಿದವು?
೨. ಕಲಾಂ ಅವರು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಪ್ರದೇಶ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ತು?
೩. ಕಳಿಂಗ ಯುದ್ಧದ ಪರಿಣಾಮವೇನು?
೪. ಕಲಾಂ ಅವರಿಗೆ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಅಶೋಕನು ಕಂಡದ್ದು ಹೇಗೆ?
೫. ಕಲಾಂ ಅವರ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಅಶೋಕನು ಯಾವ ಸಂದೇಶ ನೀಡಿದನು?
೬. ಕನಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಾಂ ಅವರ ಸಂದೇಶವೇನು?

ಇ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಏಳು-ಎಂಟು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಕಲಾಂ ಅವರ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿ ಏನೆಂದು ಮಾತನಾಡಿದರು?

೨. ಮಾನವನ ತನುಮನಗಳಲ್ಲಿ ಸುಖ ಸಂತೋಷ ಅರಳಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?

ಈ) ಸಂದರ್ಭದೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.

೧. “ನಾವು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅದೃಷ್ಟ ಮಾಡಿರಬೇಕು!”

೨. “ನನ್ನ ಅತ್ಯಂತ ಮೆಚ್ಚಿನ ಮಹಾ ಪುರುಷರು ಅವರು, ನಾನು ಆರಾಧಿಸುವಂಥವರು.”

೩. “ಅಹಿಂಸಾ ಧರ್ಮದ ಉದಯವಾಯಿತು.”

೪. “ಶಾಂತಿ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣವೇ ನಿಜವಾದ ಗೆಲುವು.”

III. ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ :

ಅ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ದಿಟ್ಟು, ಪವಾಡಸದೃಶ, ಸವಿನಿದ್ಧ, ಅಹಿಂಸೆ, ಸತ್ಕಾರ್ಯ.

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ತತ್ಸಮ-ತದ್ಭವಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಹಸ್ರ, ದಿಟ್ಟಿ, ಸೃಷ್ಟಿ, ಕ್ಷಣ, ಧರ್ಮ, ಪಯಣ, ಆಗಸ, ಯುದ್ಧ.

ಇ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೃತಜ್ಞತೆ, ದಯೆ, ಸತ್ಕಾರ್ಯ, ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ, ಅದೃಷ್ಟ, ಹಿಂಸೆ, ಅಸಹನೆ.

ಈ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ನೆಲಕೃಪ್ಪಳಿಸು, ಅಂಗಾಂಗ, ದಿಗಂತ, ಅತ್ಯಂತ, ದಿಗ್ವಿಜಯ, ಕಳೆಗುಂದು.

ಉ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ಸಮನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಯುದ್ಧ, ಭೂಮಿ, ಆರಾಧಿಸು, ಯಾತನೆ.

IV. ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವ್ಯಾಕರಣ :

೧. ಗುಣಿತಾಕ್ಷರಗಳು : ವ್ಯಂಜನಗಳಿಗೆ ಸ್ವರಾಕ್ಷರಗಳು ಸೇರಿ ಆಗುವ ಅಕ್ಷರಗಳೇ ಗುಣಿತಾಕ್ಷರಗಳು.

ಉದಾ :	ವ್ಯಂಜನ	+	ಸ್ವರ	=	ಗುಣಿತಾಕ್ಷರ
	ಕ್	+	ಅ	=	ಕ
	ಚ್	+	ಆ	=	ಚಾ
	ಟ್	+	ಇ	=	ಟಿ
	ತ್	+	ಈ	=	ತೀ

ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಂಜನಗಳಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಗುಣಿತಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ನೀವು ಕಾಗುಣಿತವನ್ನು ಬರೆದು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರಿ, ಜೊತೆಗೆ ಗುಣಿತಾಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಂಜನ ಹಾಗೂ ಸ್ವರಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೨. ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳು : ಎರಡು ಅಥವಾ ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಂಜನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ವರ ಸೇರಿ ಆಗುವ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ ಅಥವಾ ಒತ್ತಕ್ಷರ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಜಾತೀಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ ಹಾಗೂ ವಿಜಾತೀಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳೆಂದು ಎರಡು ವಿಧಗಳಿವೆ.

೧. ಸಜಾತೀಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ : ಒಂದೇ ಜಾತಿಯ (ಮೂಲದ) ಎರಡು ವ್ಯಂಜನಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ವರ ಸೇರಿದಾಗ ಸಜಾತೀಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾ : ಅಮ್ಮ, ಅಣ್ಣ, ಕಲ್ಲು, ಮಣ್ಣು, ಕನ್ನಡ, ಸದ್ದು.

೨. ವಿಜಾತೀಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ : ಬೇರೆ ಜಾತಿಯ ಎರಡು ಅಥವಾ ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಂಜನಗಳ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ವರ ಸೇರಿದಾಗ ವಿಜಾತೀಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾ : ಶಾಸ್ತ್ರ, ಸ್ತ್ರೀ, ಅಕ್ಷರ, ವಿದ್ಯೆ, ಕಷ್ಟ, ತ್ರಿಶೂಲ.

V. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು :

೧. ನೀವು ಕಂಡ ಕನಸನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೨. ಕಲಾಂ ಅವರ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ.

೩. 'ಕನಸುಗಳು ಭವಿಷ್ಯದ ದಿಕ್ಕೂಚಿ' ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿರಿ.

೨. ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಬಾಲ್ಯ

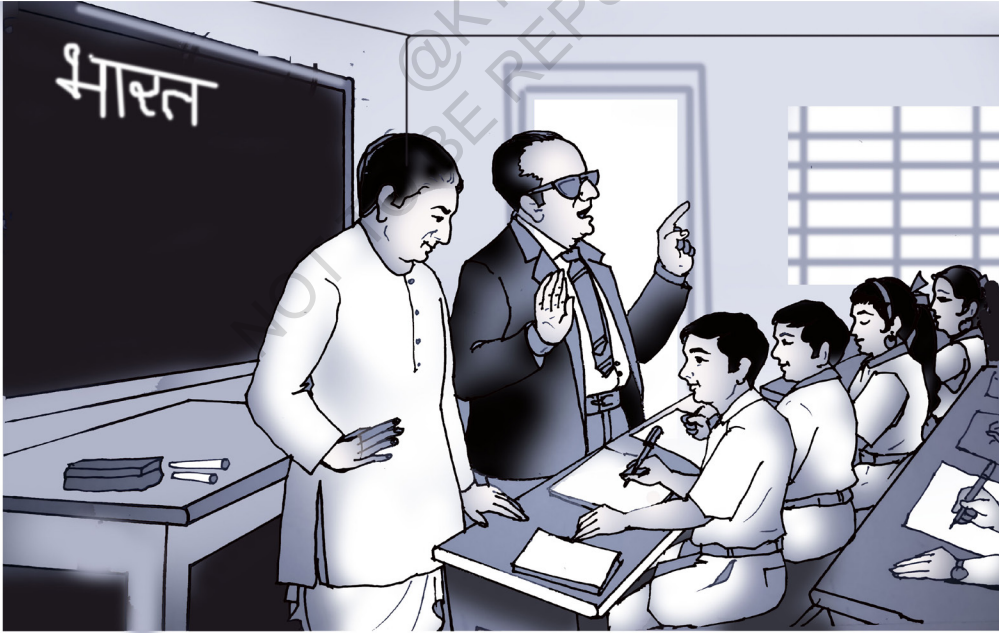
ಮೂಲ: ಗಾಂಧೀಜಿ

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

ಪಾಠ ಪ್ರವೇಶ : ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಆತನ ಬಾಲ್ಯ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದು, ಕೇಳಿದ್ದು, ಕಲಿತಿದ್ದು, ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಆದರ್ಶ, ಪಡೆದ ಪ್ರೇರಣೆ ಇವು ಆತನ ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಗಾಂಧೀಜಿ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಘಟನೆ ಹಾಗೂ ನೋಡಿದ ಎರಡು ನಾಟಕಗಳು ಸತ್ಯದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಅವರನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದವು. ಶ್ರವಣಕುಮಾರ ಹಾಗೂ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರರ ಆದರ್ಶದ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬಾಳಿ, ಬದುಕು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಗಾಂಧೀಜಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಸ್ತಿಯಾದರು. ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೆಳಕಾದರು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಂತೆ ಶಿವಾಜಿ, ಭಗತ್‌ಸಿಂಗ್, ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅಜಾದ್, ಲಾಲ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ಮುಂತಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿದ ಆದರ್ಶಗಳಿಂದಲೇ ಮಹಾತ್ಮರಾದರು. ನಾವೂ ಅವರಂತೆ ಸತ್ಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಪಾಠ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಪೋರಬಂದರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರಾಜಕೋಟೆಯ ರಾಜಾಸ್ಥಾನಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಹೊರಟಾಗ, ನನಗೆ ಕೇವಲ ಏಳು ವರ್ಷಗಳು. ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದರು. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬೋಧಿಸಿದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಹೆಸರುಗಳು ಮೊದಲಾದ ವಿವರಗಳೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೆನಪಿದೆ. ಪೋರಬಂದರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲಿಯೂ ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಹೆಚ್ಚಿನದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಯೋಗ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದೆನು. ಆ ಪಾಠಶಾಲೆಗೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಮತ್ತೊಂದು ಶಾಲೆ ಮುಗಿಸಿ ಮುಂದೆ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ವೇಳೆಗೆ ನನಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ತುಂಬಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಾಗಲಿ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗಾಗಲಿ ಎಂದೂ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದ ನೆನಪಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬಹಳ ನಾಚಿಕೆಯ ಸ್ವಭಾವದವನಾಗಿದ್ದೆನು. ಯಾರ ಜತೆಗೂ ಸೇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪುಸ್ತಕ, ಪಾಠಗಳು ಇವೇ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು. ಗಂಟೆ ಹೊಡೆಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದು, ಶಾಲೆ ಮುಗಿಯುತ್ತಲೇ ಮನೆಗೆ ಓಡುವುದು, ಇದು ನನ್ನ ದಿನನಿತ್ಯದ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಓಡಿಯೇ ಮನೆ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನನಗೆ ಯಾರೊಂದಿಗೂ ಮಾತನಾಡುವ ಧೈರ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ನನ್ನನ್ನು ಕುಳೋದ್ಯ ಮಾಡುವರೋ ಎಂಬ ಭಯ ನನಗಿತ್ತು.

ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯ ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಷದ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಯೊಂದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್ ಮಿ. ಗ್ರೇಲ್ಸ್ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಮೊದಲನೆಯ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಐದು ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಕೊಟ್ಟರು. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಕೆಟಲ್ (Kettle) ಎಂಬ ಪದವೂ ಒಂದು. ನಾನು ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಬರೆದೆ. ನಮ್ಮ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ತಮ್ಮ ಪಾದರಕ್ಷೆಯ ತುದಿಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ನಾನು ಆ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಹಡುಗನ ಸ್ಲೇಟನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಉದ್ದೇಶ. ಅದು ನನಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಕಾಪಿ ಮಾಡದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಕೆಲಸವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಹೊರತು ಉಳಿದ ಹಡುಗರೆಲ್ಲ ಐದೂ ಪದಗಳನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದರು. ನಾನೊಬ್ಬನೇ ದಡ್ಡ. ಇದಾದ ಮೇಲೆ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ನನ್ನ ಮೂರ್ಖತನವನ್ನು ನನಗೆ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ವೃಥಾ ಶ್ರಮವಾಯಿತೇ ಹೊರತು ಕಾಪಿ ಮಾಡುವ ಕಲೆ ನನಗೆ ಕೊನೆಗೂ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಲ್ಲಿ ನನಗಿದ್ದ ಗೌರವ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿರಿಯರ ದೋಷಗಳನ್ನು ಎಣಿಸದಿರುವುದು ನನ್ನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಗುಣವಾಗಿತ್ತು. ಅನಂತರ ಆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಇತರ ದೋಷಗಳೂ ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದವು. ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಆದರಭಾವ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಿರಿಯರ ಆಣತಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅವರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅರಿತಿದ್ದೆ.

ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮತ್ತೆರಡು ಸಂಗತಿಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ನನ್ನ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿವೆ. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಬೇರೆ ಏನನ್ನೂ ಓದುವುದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನನಗೆ ಸೇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿತ್ಯದ ಪಾಠಗಳನ್ನಂತೂ ಓದಲೇಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ನನ್ನನ್ನು ಗದರಿಸುವುದು ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಲು ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಪಾಠವನ್ನೇನೋ ಓದುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಪಾಠಗಳನ್ನೇ ಸರಿಯಾಗಿ ಓದುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದ ಮೇಲೆ, ಇನ್ನು ಇತರ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಾಸಂಗದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಲ್ಲಿ ಬಂತು? ಆದರೆ ಹೇಗೋ ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಅದರ ಹೆಸರು 'ಶ್ರವಣನ ಪಿತೃಭಕ್ತಿ' ನಾಟಕ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಓದಿದೆ. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಿ ಬೊಂಬೆ ಪ್ರದರ್ಶಕರು ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಬಂದರು. ಅವರು ನನಗೆ ತೋರಿಸಿದ ಒಂದು ಚಿತ್ರ, ಶ್ರವಣ ತನ್ನ ಕುರುಡು ತಂದೆತಾಯಿಯರನ್ನು ಅಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಹೆಗಲಿನ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಯಾತ್ರೆಗಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಚಿತ್ರ. ಆ ಪುಸ್ತಕ, ಆ ದೃಶ್ಯ ಎರಡೂ ನನ್ನ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಅಂಕಿತವಾದವು. “ಇಗೋ ಇಲ್ಲಿ ನಿನಗೊಂದು ಆದರ್ಶವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸು” ಎಂದು ನನಗೆ ನಾನೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡೆ. ಶ್ರವಣ ಮರಣ ಹೊಂದಲು, ಅವನ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳ ಆರ್ತವಿಲಾಪ ನನ್ನ ಕಿವಿಗೆ ಈಗಲೂ ಕೇಳುವಂತಿದೆ. ಆ ರಾಗ, ನನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ಕರಗಿಸಿತು. ನಮ್ಮ ತಂದೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ರಾಗಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನುಡಿಸಲು ಕಲಿತೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇದೇ ಬಗೆಯ ಪ್ರಸಂಗ ನಡೆಯಿತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಾಟಕ ಮಂಡಳಿಯವರು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನಾಟಕವೊಂದನ್ನು ನೋಡಲು ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ನನಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದು ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ನಾಟಕ. ಅದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡಿತು. ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ನೋಡಿದರೂ ನನಗೆ ತೃಪ್ತಿಯೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಸಲ ನೋಡಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಾರು? ಅದರ ಹುಚ್ಚು ನನ್ನನ್ನು ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಬಿಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಸಲ ನಾನೇ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನಾಗಿ ಆ ನಾಟಕವನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಏಕೆ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನಂತೆ ಸತ್ಯಸಂಧರಾಗಿರಬಾರದು? ಇದೇ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ನನ್ನನ್ನು ನಾನೇ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಸತ್ಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಸತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪಟ್ಟ ಕ್ಷೇಶವನ್ನೆಲ್ಲ, ಆಪತ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನೂ ಪಡಬೇಕು. ಇದೊಂದೇ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ತುಂಬಿದ ಆದರ್ಶ. ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ಕಥೆಯನ್ನು ನಾನು ಅಕ್ಷರಶಃ ನಂಬಿದೆನು. ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪದೇಪದೇ ಅಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆಗಿರಲಾರ ಎಂಬುದು ಇಂದು ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ, ಶ್ರವಣ ಇಬ್ಬರೂ ಜೀವಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಆ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಓದಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಮೊದಲಿನಂತೆ ನಾನು ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕದೆ ಇರಲಾರೆನೆಂಬುದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ.

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ :

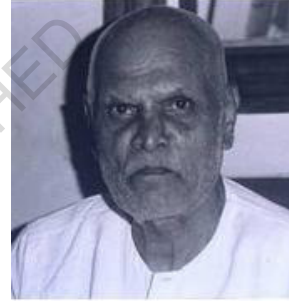

೧. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿ : (ಮೂಲ ಲೇಖಕರು)

ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಪೂರ್ಣ ಹೆಸರು 'ಮೋಹನದಾಸ ಕರಮಚಂದ ಗಾಂಧಿ'. ತಂದೆ ಹೆಸರು ಕರಮಚಂದ ಗಾಂಧಿ, ತಾಯಿ ಹೆಸರು ಪುತಲಿಬಾಯಿ. ಇವರು ೧೮೬೯ ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೦೨ ರಂದು ಗುಜರಾತಿನ ಪೋರಬಂದರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರೇ ಬರೆದ 'ಮೈ ಎಕ್ಸ್‌ಪರಿಮೆಂಟ್ಸ್ ವಿಥ್ ಟ್ರUTH' ಜಗತ್ತಿನ ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರಗೊಂಡಿದೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಈ ಆತ್ಮಕಥೆಯನ್ನು ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೨. ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ : (ಅನುವಾದಕರು)

ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರರು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗೊರೂರು ಗ್ರಾಮದವರು. ಇವರು ೧೯೦೪ನೇ ಜುಲೈ ೦೪ ರಂದು ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಪ್ರಬಂಧ, ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ, ಪ್ರವಾಸ ಕಥೆ, ಅನುವಾದ ಮುಂತಾದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ೬೦ ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಗಾಂಧೀ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಧರ್ಮ', 'ಹೇಮಾವತಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಬಂಧಗಳು', 'ಹಳ್ಳಿಯ ಹಾಡು', 'ಮೆರವಣಿಗೆ', 'ನಮ್ಮ ಊರಿನ ರಸಿಕರು', 'ಗರುಡಗಂಬದ ದಾಸಯ್ಯ' ಮುಂತಾದವು ಅವರು ರಚಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು. ಇವರು ೨೦ ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೯೯೧ ರಂದು ನಿಧನರಾದರು.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರರು ಅನುವಾದಿಸಿರುವ ಮೋ. ಕ. ಗಾಂಧಿ ಅವರ 'ನನ್ನ ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆ' ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ

I. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಅಂಕಿತ - ಗುರುತು.

ಅಡ್ಡೆ - ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಹೊರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಕ್ಕಡಿಯಂತೆ ಮಾಡಿರುವ ಬಿದಿರ ದಬ್ಬೆಯ ಸಾಧನ.

ಅಕ್ಷರಶಃ - ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿವರದಲ್ಲೂ.

ಆದರ - ಗೌರವ, ಪ್ರೀತಿ.

ಆಣತಿ - ಆಜ್ಞೆ.

ಆರ್ತ - ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದ, ದುಃಖಿತ.

ಕಲೆ - ನೈಪುಣ್ಯತೆ.

ಕಾಪಿ - ನಕಲು, ಕದ್ದು ಬರೆಯುವುದು.

ಕಿಂಚಿತ್ತೂ - ಸ್ವಲ್ಪವೂ, ಕೊಂಚವೂ.

ಕೆಟಲ್ - ಕಾಫಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡುವ ಸಾಧನ.

ಗದರಿಸು (ಕಿ) - ಅಬ್ಬರಿಸು.

ಪಿತ್ಯ - ತಂದೆ.

ರಾಗಮಾಲಿಕೆ - ಸಂಗೀತ ಸಾಧನ.

ವೃಥಾ - ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ, ವೃರ್ಥವಾಗಿ.

ಸೂರೆ - ಕೊಳ್ಳೆ, ಲೂಟಿ.

ಕುಚೋದ್ಯ - ಕಿಡಿಗೇಡಿತನ, ಅಪಹಾಸ್ಯ.

ಕ್ಷೇಶ - ದುಃಖ, ನೋವು.

ಪಾದರಕ್ಷೆ - ಚಪ್ಪಲಿ.

ಪೈಕಿ (ಅ) - ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ.

ವಿಲಾಪ - ಅಳುವಿಕೆ.

ಸತ್ಯಸಂಧ - ನಿಜವನ್ನು ನುಡಿಯುವವನು.

II. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

ಅ) ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಪದಗಳಿಂದ ಭರ್ತಿಮಾಡಿರಿ.

೧. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಆತ್ಮಕಥೆಯ ಹೆಸರು _____
೨. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾಗಿ ಬರೆದ ಪದ _____
೩. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಮೊದಲ ಪುಸ್ತಕ _____
೪. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ ನಾಟಕದ ಹೆಸರು _____

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಪಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಏಕೆ ಸೂಚಿಸಿದರು?
೨. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಸೂಚಿಸಿದರೂ ಗಾಂಧೀಜಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಪಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಏಕೆ?
೩. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಾಪಿ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಏಕೆ?
೪. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗೆ ಕಾಪಿ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಮೇಲೆ ಗೌರವ ಏಕೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ?
೫. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗೆ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾರು?

ಇ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ವಭಾವಗಳಾವುವು?
೨. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಪಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಯಾವ ರೀತಿ ಸೂಚಿಸಿದರು?
೩. ಶ್ರವಣನ ಪಿತ್ಯಭಕ್ತಿ ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಯಾವ ಅಂಶ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತು?
೪. ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ನಾಟಕ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ತುಂಬಿತು?

ಈ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವಾಗ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು?

೨. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗೆ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರವಣನ ಪಿತ್ತಭಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸತ್ಯ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ನಾಟಕಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದವು?

ಉ) ಸಂದರ್ಭದೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.

೧. “ಹಿರಿಯರ ಆಣತಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ.”

೨. “ಇಗೋ ಇಲ್ಲಿ ನಿನಗೊಂದು ಆದರ್ಶವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸು.”

೩. “ಎಲ್ಲರೂ ಏಕೆ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನಂತೆ ಸತ್ಯಸಂಧರಾಗಿರಬಾರದು?”

III. ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ:

ಅ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಕ್ಷರಶಃ, ಸೂರೆಗೊಳ್ಳು, ಸ್ಫೂರ್ತಿ, ಆದರ್ಶ, ಕರ್ತವ್ಯ.

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಸತ್ಯ, ಹಗಲು, ಯೋಗ್ಯ, ದಡ್ಡ, ಪ್ರಶ್ನೆ, ಆಸಕ್ತಿ.

ಇ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಮತ್ತೊಂದು, ಶಾಲೆಯನ್ನು.

ಈ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ತತ್ಸಮ-ತದ್ಭವ ರೂಪ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಕ್ಷರ, ಪುಸ್ತಕ, ವರ್ಷ, ನಿತ್ಯ, ಕಥೆ.

IV. ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವ್ಯಾಕರಣ :

ಸಂಧಿಗಳು :

ಎರಡು ಅಕ್ಷರಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಕಾಲ ವಿಳಂಬವಾಗದಂತೆ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಸೇರುವುದನ್ನು ‘ಸಂಧಿ’ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಂಧಿಗಳು :

ಎರಡು ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳು ಅಥವಾ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದವು ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದದೊಡನೆ ಸೇರಿದಾಗ ಪರಸ್ಪರ ಎದುರಾದ ಅಕ್ಷರಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಧಿಯಾದರೆ ಅದನ್ನು ‘ಕನ್ನಡ ಸಂಧಿ’ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಧಗಳಿವೆ.

೧. ಲೋಪಸಂಧಿ : ಎರಡು ಸ್ವರಾಕ್ಷರಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಧಿ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುವಾಗ ಪೂರ್ವ ಪದದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವರವು ಅರ್ಥ ಕೆಡದಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲೋಪ (ಇಲ್ಲ) ವಾಗುವುದನ್ನು ‘ಲೋಪಸಂಧಿ’ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾ :	ಪೂರ್ವಪದ	+	ಉತ್ತರಪದ	=	ಸಂಧಿಪದ
	ಮಾತು	+	ಇಲ್ಲ	=	ಮಾತಿಲ್ಲ
	ಬೇರೆ	+	ಒಬ್ಬ	=	ಬೇರೊಬ್ಬ
	ನಿನಗೆ	+	ಅಲ್ಲದೆ	=	ನಿನಗಲ್ಲದೆ

೨. ಆಗಮ ಸಂಧಿ : ಲೋಪ ಸಂಧಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅರ್ಥ ಕೆಡುವಂತಿದ್ದರೆ, ಆ ಎರಡು ಸ್ವರಗಳ ನಡುವೆ 'ಯ' ಇಲ್ಲವೆ 'ವ' ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿಸಿ ಸಂಧಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು 'ಆಗಮ ಸಂಧಿ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

'ಯ' ಅಕ್ಷರ ಬಂದಲ್ಲಿ ಯಕಾರಾಗಮ ಸಂಧಿ ಎಂತಲೂ, 'ವ' ಅಕ್ಷರ ಬಂದಲ್ಲಿ ವಕಾರಾಗಮ ಸಂಧಿ ಎಂತಲೂ ಎರಡು ವಿಧಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾ :	ಪೂರ್ವಪದ	+	ಉತ್ತರಪದ	=	ಸಂಧಿಪದ
	ಗುರು	+	ಅನ್ನು	=	ಗುರುವನ್ನು
	ಪಿತೃ	+	ಅನ್ನು	=	ಪಿತೃವನ್ನು
	ಕೈ	+	ಅಲ್ಲಿ	=	ಕೈಯಲ್ಲಿ
	ಶಾಲೆ	+	ಇಂದ	=	ಶಾಲೆಯಿಂದ

೩. ಆದೇಶ ಸಂಧಿ : ಎರಡು ಅಕ್ಷರಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಧಿಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುವಾಗ ಉತ್ತರ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿರುವ 'ಕ್' 'ತ್' 'ಪ್' ವ್ಯಂಜನಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 'ಗ್' 'ದ್' 'ಬ್' ವ್ಯಂಜನಗಳು ಬದಲಿಯಾಗಿ ಬರುವುದನ್ನು 'ಆದೇಶ ಸಂಧಿ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾ :	ಪೂರ್ವಪದ	+	ಉತ್ತರಪದ	=	ಸಂಧಿಪದ
	ಮಳೆ	+	ಕಾಲ	=	ಮಳೆಗಾಲ
	ಬೆಟ್ಟ	+	ತಾವರೆ	=	ಬೆಟ್ಟದಾವರೆ
	ಹೂ	+	ಪುಟ್ಟಿ	=	ಹೂಬುಟ್ಟಿ

V. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು :

೧. ಶ್ರವಣನ ಪಿತೃಭಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸತ್ಯ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ.
೨. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಗ್ರಂಥಾಲಯದಿಂದ ಪಡೆದು ಓದಿರಿ.
೩. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ ಪುಸ್ತಕ ಹಾಗೂ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿಡಿ.

೪. ಸುಕ್ರಿ ಬೊಮ್ಮಗೌಡ

Y2J8H4

— ಶಾಂತಿ ನಾಯಕ

ಪಾಠ ಪ್ರವೇಶ : ನಮ್ಮ ಜನಪದರು ಓದು ಬರಹ ಕಲಿಯದವರು. ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ವತ್ತು, ಭಾಷಾ ಪ್ರಾಧಿಮ್ಯ, ಲೋಕ ಜ್ಞಾನ, ನೆನಪಿನ ಶಕ್ತಿ, ಎಂಥವರನ್ನೂ ಬೆರಗುಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದಿರುವ ವಿಚಾರಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಪರಿಸರದಲ್ಲಿರುವ ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡ, ಮರಗಿಡ, ಪ್ರಾಣಿಪಕ್ಷಿ, ನದಿ, ಮಳೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅವರಿಗೆ ಆಪ್ತವಾಗಿದ್ದವು. ಆಧುನಿಕತೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆಲ್ಲಾ ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮರೆಯಾಗಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಪವಾದವೆಂಬಂತೆ ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಕಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಜನಪದರು ಈಗಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ 'ಸುಕ್ರಿ ಬೊಮ್ಮಗೌಡ' ಅಪರೂಪದ ಜಾನಪದ ಮಹಿಳೆ. ತಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಒಟ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಈಗಲೂ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಜದ ಒಳಿತಿಗೆ ಹೋರಾಡುತ್ತ, ಸರ್ಕಾರದ ಒಳಗಣ್ಣನ್ನು ತೆರೆಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬದುಕು ಇಂದಿನವರಿಗೆ ಆದರ್ಶವಾಗಬೇಕು, ಜೊತೆಗೆ ಅಕ್ಷರ ಕಲಿತವರು ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ, ಉಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಶಯವೂ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಸುಕ್ರಿಯ ಪೂರ್ವಜರು ಬೇಸಾಯಗಾರರು. ರಾಗಿ ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಆಹಾರ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ನಿಂತ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗಾಗಿ ಇವರು ಕುಂಬರಿ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡರು. ಸುಮಾರು ೧೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ದೇವಿ ಮತ್ತು ಸುಬ್ಬ ಎಂಬ ದಂಪತಿಗಳು ನೆಲೆಸಿದ್ದರು. ಇವರಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು, ನಾಲ್ವರು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು, ಸುಕ್ರಿ ಇವರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯವರಾಗಿ ೧೯೪೨ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.

ಜಾನಪದದ ಗಣಿ :

ಸುಕ್ರಿಯ ಅಕ್ಕ ಮತ್ತು ತಾಯಿ ಉತ್ತಮ ಹಾಡುಗಾರರಾಗಿದ್ದರು. ಅಪ್ಪ ಗುಮಟೆ ವಾದ್ಯಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸುಗ್ಗಿ ನೃತ್ಯಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಸುಕ್ರಿಯೂ ಶಾಲೆ ಕಲಿತವರಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕವಳಿರುವಾಗ ತನ್ನ ಕೇರಿಯ ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಗಣೆ ತರಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸಗಣೆ ಹೆಕ್ಕಿ ಸುಸ್ತಾಗದ ಈ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಸಗಣೆ ಬುಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಗದ್ದೆ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಗದ್ದೆ ಬಯಲನ್ನು ಕ್ರೀಡಾಂಗಣವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಟ್ಟಿ ಆಟ, ಕಣ್ಣುಟ್ಟಾಟ, ಹುಳ್ಳಿ ಮಂಡದ ಆಟಗಳಿಗೆ ಈ ಬಯಲುಗಳೇ ಜನಪದ ಆಟಗಳ ತರಬೇತಿ ಶಾಲೆಗಳಾದವು. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸುಕ್ರಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆ ತಾರ್ಲೆ ಕುಣಿದರು. ಗೊಬ್ಬರಹಾಕಿ ಹಾಳೆ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೂಡಿ ಬೀಜಬಿತ್ತಲು ಅಣಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಮಳೆರಾಯ ಬೆದೆಬಂದ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರು ಹನಿಸದೆ ಮೋಡಗಟ್ಟಿ ಮುನಿಸಿನಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಮಳೆರಾಯನನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಯಾ ಊರಿನ ಹೆಂಗಸರು ಪುರಸೊತ್ತು ಆದ ದಿನ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡು ಕತ್ತಲೆಯಾದ ಬಳಿಕ ಬಯಲಿಗಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ, ಹಾಡುತ್ತ ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಚಣ್ಣಮೊಳೆ ಹೊಯ್ಯಲೆ ಚಣ್ಣ ಕೆರೆ ತುಂಬಲೆ
ಕಯಡಿಗಳೆಲ್ಲ ಹಯನಾಗಲೆ
ದೊಡ್ಡಾ ಮೊಳೆ ಹೋಯ್ಯಲೆ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆ ತುಂಬಲೆ
ಗವಿಯಗಳೆಲ್ಲ ಹಯನಾಗಲೆ
ಹೊಯ್ಯೆಹೊಯ್ಯೆ ಮೊಳಿಯೆ ನಮ್ಮೂರಿಗೆ
ನಮ್ಮೂರ ಮಕ್ಕಿ ಕತ್ತಿ ಹೊದೊ
ನಮ್ಮೂರ ಗದ್ದೆ ಸುಟ್ಟಿ ಹೊದೊ
ಹೊಯ್ಯೆ ಹೊಯ್ಯೆ

ಇಂಥ ಹಾಡುಗಳು ಕಾಡಿನ ಜೀವಿಗಳೊಂದಿಗಿನ ಹಾಲಕ್ಕಿ ಒಕ್ಕಲ ಹಳೆಯ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ. ಕಾಡಿನ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ನೀರಿಲ್ಲ ಮಳೆರಾಯ ಬೇಗ ಬಾ, ಮಳೆ ತಾ ಎಂದು ಹಾರೈಸುವ ಹಾಡೇ ತಾರ್ಲೆ. ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆತನಕ ಹಾಡಬಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯವಿದೆ. ಜನ ಜೀವನದ ಚಿತ್ರವಿದೆ. ಕೇಳುಗರಿಲ್ಲ ದಾವಿಲಿಸುವವರಿಲ್ಲ.

ಕಾಡಿನ ಸಸ್ಯಜ್ಞಾನ :

ಸುಕ್ರಿ ಅವರು ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ ಮುಂತಾದ ಚರಜೀವಿಗಳ, ಸಸ್ಯಾದಿ ಅಚರ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯದ ಜ್ಞಾನ ನಿಧಿ. ಅಪ್ಪ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಒಡೆಯನ ಗದ್ದೆಯನ್ನು ಹೂಡಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ತಾಯಿ ಹಾಗೂ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೃಷಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸುಕ್ರಿ ತನ್ನ ಸುಮಾರು ಹತ್ತನೆಯ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇವರ ಜೊತೆಗೆ ಕೃಷಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ತಾಡಿದ ಚಿಕ್ಕ ಸುಳಿಮುಟ್ಟಿ, ಈ ಮುಟ್ಟಿಯಲ್ಲೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ಹಲ್ಲತ್ತಿ ಇವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಾಗ, ಹಾದಿಯ ಇಕ್ಕಲಗಳಲ್ಲಿಯ ಮರಗಿಡಗಳು ಇವರಿಗೆ ಆಪ್ತವಾದವು. ಚಿರಕಲ, ಹಳ್ಳಿರಿ, ಪೆಪೆ, ಸಗಡೆ, ಹಪ್ಪಗಡೆ, ಕುಚುಮಾಲೆ, ಏಕನಾಯಕ, ಅಡಕೋಳಿ ಮುಂತಾದ ಸೊಪ್ಪುಗಳ ಜ್ಞಾನ ಇವರಿಗಾಯಿತು. ದೊಡ್ಡವರಾದ ಮೇಲೆ ಸೌದೆ ತರುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆಗ ಮರಮುಟ್ಟುಗಳ ಇನ್ನಷ್ಟು ಜ್ಞಾನ ಇವರ ಮಡಿಲು ತುಂಬಿದವು. ಸುಕ್ರಿಯವರ ಜೊತೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದೊಂದು ಅಪೂರ್ವ ಅನುಭವ. ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ, ಪ್ರಾಣಿಶಾಸ್ತ್ರ, ಔಷಧಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಂತಾದ ಜನಪದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಭಂಡಾರವೇ ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಸುಕ್ರಿ ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೂ ತನ್ನ ಪರಿಸರದ ಕೆನ್ನಡ ಜನಪದ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಆಯಾ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಈ ಸಸ್ಯ ಜ್ಞಾನ ನಿಧಿಯನ್ನು ಅಕ್ಷರಕ್ಕಿಳಿಸಿದರೆ ಹಲವು ಗ್ರಂಥಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಬಹುದು.

ಸುಕ್ರಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹುಲ್ಲುಕಡ್ಡಿಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲರು. ಒಮ್ಮೆ ನನ್ನ ಜೊತೆ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಸುಕ್ರಿ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಹುಲ್ಲಿನ ಉದ್ದದೇಟಿನ ಹತ್ತಾರು ಹೂ ತೆನೆಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ದುಕೊಂಡು 'ಕಟ್ಟಾಡೆ ಕುಟ್ಟಾಡೆ ಕಟ್ಟಿದೆ ಚೂಡಾಡೆ' ಎಂದು ಮತ್ತೆಮತ್ತೆ ಹೇಳತೊಡಗಿದರು, "ಇದೇನು ಒಗಟಾ ಹೇಳು ಮತ್ತೆ" ಎನ್ನುತ್ತಾ ನಾನು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಲೆಂದು ಪೆನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡರೆ ಸುಕ್ರಿ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಹಾಡು "ಕಟ್ಟಾಡೆ ಕುಟ್ಟಾಡೆ ಕಟ್ಟಿದೆ ಚೂಡಾಡೆ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ನನ್ನ ಮುಖನೋಡಿ ನಗುವರು. ಆಗ ನನ್ನ ತಲೆಯ ಟ್ಯಾಬ್‌ಲೆಟ್ ಹೊತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಹುಲ್ಲಿಗೆ ಇಷ್ಟುದ್ದದ ಇಂಥಾ ಹೆಸರಾ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೌದು ಇದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಉದ್ದದ ಹೆಸರಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ, ಹೆಸರನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರೊಬ್ಬ ನಾಡವೈದ್ಯರೂ ಅಹುದು. ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಅರಿಶಿನ ಗುಂಡಗೆ, ಬಂಜೆತನಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಔಷಧ ನೀಡಬಲ್ಲರು.

ಚಳವಳಿಗಳು :

ಸುಕ್ರಿ ಅವರು ರೈತರ ಜೊತೆ ಕಾಲ್ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಚಳವಳಿ ನಡೆಸಿದರು. ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಳಿತಾಗುವ ಎಲ್ಲ ಚಳವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತರು. ಕೋಟಿಬಾವಿ ಚಳವಳಿ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಜಿಲ್ಲಾ ಚಳವಳಿ, ಸಾಕ್ಷರತಾ ಆಂದೋಲನ, ಮದ್ಯಪಾನ ವಿರೋಧಿ ಚಳವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಕ್ರಿಯವರ ಕಲಾ ತಂಡ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಓದು-ಬರಹ ಅರಿಯದವರಾದರೂ ಸಾಮಾಜಕ್ಕೆ ಕೆಡಕು ಯಾವುದು, ಒಳಿತು ಯಾವುದು ಎಂಬುದರ ಅರಿವುಳ್ಳವರು. ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಳಿತಾಗುವ ಚಳವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಜೊತೆಯ ಹೋರಾಟಗಾರರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಸುಕ್ರಿಯವರದು ಎತ್ತಿದ ಕೈ. ಇವರು ಕೊರಳ ತುಂಬ ಅಂಕೋಲೆಯ ಪರಂಪರಾಗತ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಣಿಸರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಹಾಲಕ್ಕೆ ಒಕ್ಕಲ ಗೇಟ್ಲಿ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಸೀರೆಯುಟ್ಟು ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಚಳವಳಿಕಾರರಿಗೆ ಆನೆಬಲ ಬರುತ್ತಿತ್ತು.

ಸನ್ಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು :

ನಾಡಿನ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಾದ, ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಜಾನಪದ ಶ್ರೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸುಕ್ರಿಯವರ ಮುಡಿಗೇರಿದವು. ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲದೆ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸುಕ್ರಿಯವರನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸಿ ಗೌರವಿಸಿವೆ. ಇವರಿಗೆ ದೊರೆತ ಸನ್ಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧಶತಕ ದಾಟಿವೆ. ನಾಡಿನ ಅತ್ಯುನ್ನತ ನಾಡೋಜ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು ೨೦೦೭ ರಲ್ಲಿ ಒದಗಿ ಬಂದಾಗ, ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಗರಿ ಮೂಡಿತು. ನಾಡಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಇವರ ಹೋರಾಟ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದವು.

ಸುಕ್ರಿಯವರು ಬೆಟ್ಟದ ಸೆರಗಿನ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ವಾಸವಾಗಿದ್ದರೂ, ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಇವರಿಗೆ ಕಾಡಿನೊಂದಿಗೆ ನಿತ್ಯ ನಿರಂತರ ಸಂಬಂಧ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾಗುವ ಹಲವು ತಾಸು ಮುನ್ನವೇ ಇವರು ತನ್ನ ಜೊತೆಗಾರರ ಜೊತೆ ಕಾಡಿಗೆ ಹೊರಟರೆ ತಿರುಗಿ ಬರುವುದು ಹೊತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ತಿರುಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ. ಬಿತ್ತನೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಜೆಯನ್ನು ಕಳೆಯುವುದೂ ಉಂಟು. ಇವರ ಪೂರ್ವಜರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ ಪಡೆದ ಅನುಭವವೂ ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಇವರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇವರು ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಸಾಡದೆ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಇವರ ವಿಶೇಷ ಗುಣ.

* * * * *

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ :

ಶಾಂತಿ ನಾಯಕ ಅವರು ೧೯೪೩ ರಂದು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬೇಲೇಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು ಶಿಕ್ಷಕ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿದ್ದು, ಸುಮಾರು ೫೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜಾನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ೩೫ ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

‘ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಪದ ಆಟಗಳು’, ‘ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹವ್ಯಕರ ಕಥೆಗಳು’, ‘ಜಾಣೆ ಕನ್ನಡವ ತಿಳಿದ್ದೇಳಿ’, ‘ಜಾನಪದ ಸುಧಾ ಸಂಚಯ’, ‘ಕಾಗಕ್ಕ ಗುಬ್ಬಕ್ಕ’, ‘ಜಾನಪದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಅಡುಗೆಗಳು’, ‘ರಂಗೋಲಿ’, ‘ಕುಡಿತ ನಿಮಗೆಷ್ಟು ಹಿತ’, ‘ಬೆಣ್ಣೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತುಪ್ಪಕ್ಕೆ ಹುಡುಕುವುದೇ’, ‘ದೇವಕಿ ಓದಿದಳು’, ‘ಜೀವ ಉಳಿಸುವ ಮರಗಳು’, ‘ಸುತ್ತಿ ಬೊಮ್ಮಗೌಡ’ – ಇವು ಅವರ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಇವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಜಾನಪದ ತಜ್ಞ, ಮಲ್ಲಿಕಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪದ್ಮಭೂಷಣ ಡಾ.ಸರೋಜಾದೇವಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ಹಲವು ಗೌರವಗಳೂ ಲಭಿಸಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಾಠವನ್ನು ಇವರ ‘ಸುತ್ತಿ ಬೊಮ್ಮಗೌಡ’ ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು :

೧. ತಾರ್ಲೆ ಕುಣಿತ : ಮಳೆ ಬಾರದಿದ್ದಾಗ ಹಾಲಕ್ಕೆ ಒಕ್ಕಲಗಿತ್ತಿಯರು ಮಳೆಗಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ನರ್ತನ.
೨. ಕುಂಬರಿ ಬೇಸಾಯ : ಕಾಡು ಕಡಿದು, ನೆಲವನ್ನು ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಸುಟ್ಟು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ. ಕುಂಬರಿ ಬೇಸಾಯದಿಂದಾಗಿ ಕಾಡು ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ೧೮೮೫ ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿದರು. ಆದರೂ ಸುತ್ತಿಯ ಇತ್ತೀಚಿನ ಕಾಲಮಾನದವರೆಗೂ ಈ ಬೇಸಾಯ ಜೀವ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿತ್ತು.

ಅಭ್ಯಾಸ

I. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಅಚರ - ಸ್ಥಿರ, ಅಚಲ.
ಒಕ್ಕಲ - ಮನೆತನ, ಬೇಸಾಯ.
ಗಣಿ - ಆಶ್ರಯಸ್ಥಾನ.
ಚಣ್ಣಿಮೊಳೆ - ಜೋರಾದ ಮಳೆ.
ಪರಂಪರಾಗತ - ಹಿಂದಿನವರಿಂದ ಬಂದಿರುವ.
ಬಂಜಿತನ - ಮಕ್ಕಳಾಗದಿರುವುದು.
ಬುಡಕಟ್ಟು - ಮೂಲ ಜನಾಂಗ.
ಮುಂಚೂಣಿ - ಮುಂದಾಳತ್ವ, ನಾಯಕತ್ವ.
ಸುಗ್ಗಿ - ಧಾನ್ಯಗಳ ಕೊಯ್ಲಿನ ಕಾಲ.
ಹಯನಾಗು - ಸಮೃದ್ಧವಾಗು.
ಹಾಳೆ - ಗದ್ದೆಯ ಸೀಳು.
ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡು - ಜೀವನೋಪಾಯ.

ಅಣಿ - ಸಿದ್ಧತೆ.
ಗದ್ದೆ - ಜಮೀನು, ಬೇಸಾಯದ ಭೂಮಿ.
ಗವಿಯಗಳೆಲ್ಲ - ಕಾಡಿನ ಜೀವಿಗಳೆಲ್ಲ.
ಚರ - ಚಲಿಸು.
ಪೂರ್ವಜರು - ವಂಶದ ಹಿರಿಯರು.
ಬೆದೆ - ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಹದವಾದ ಕಾಲ.
ಮಕ್ಕಿಕತ್ತಿ - ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದಿರುವ ಎತ್ತರದ ಭೂಮಿ.
ಸವ್ವೆ - ಉರುವಲು ಕಟ್ಟಿಗೆ.
ಹನಿಸದೆ - ಬೀಳದೆ.
ಹಲ್ಲತ್ತಿ - ಹಲ್ಲುಗಳಿರುವ ಕತ್ತಿ.
ಹೆಕ್ಕಿ - ಆರಿಸು.
ಹೊಯ್ಯಲೆ - ಸುರಿಯುವುದು.
ಬೆಳತನಕ - ಬೆಳಗಿನತನಕ.

II. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

ಅ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಸುಕ್ರಿಯವರ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಹೆಸರೇನು?
೨. ಸುಕ್ರಿಯವರ ತಂದೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳಾವುವು?
೩. ಲೇಖಕರಿಗೆ ಸುಕ್ರಿಯವರು ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಉದ್ದದ ಹೆಸರಿನ ಹುಲ್ಲು ಯಾವುದು?
೪. ಸುಕ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುವ ವಿಶೇಷ ಗುಣ ಯಾವುದು?
೫. ಸುಕ್ರಿಯವರು ಯಾವ ಒಕ್ಕಲು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮಹಿಳೆ?

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಸುಕ್ರಿಯವರು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಆಟಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಲಿತರು?
೨. ಸುಕ್ರಿಯವರಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಸೊಪ್ಪುಗಳ ಜ್ಞಾನವಿದೆ?
೩. ಸುಕ್ರಿಯವರ ವೇಷಭೂಷಣಗಳು ಹೇಗಿರುತ್ತವೆ?
೪. ಸುಕ್ರಿಯವರಿಗೆ ದೊರೆತ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಾವುವು?

ಇ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಸುಕ್ರಿಯವರು 'ಜಾನಪದದ ಗಣಿ' ಆದುದು ಹೇಗೆ ? ವಿವರಿಸಿ.
೨. ಸುಕ್ರಿ ಬೊಮ್ಮಗೌಡ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿ ಹೊಂದಿರುವ ಮಹಿಳೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೇಳಬಹುದು?

ಈ) ಸಂದರ್ಭದೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.

೧. "ಜನಪದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಭಂಡಾರವೇ ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ."
೨. "ಕಟ್ಟಾಡೆ ಕುಟ್ಟಾಡೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದೆ ಚೂಡಾಡೆ"
೩. "ಚಳುವಳಿಗಾರರಿಗೆ ಆನೆಬಲ ಬರುತ್ತದೆ."

III. ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ :

ಅ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸುಸ್ತಾಗದ, ಕ್ರೀಡಾಂಗಣ, ಕಣ್ಣುಪ್ಪಾಟ, ಹಲ್ಲತ್ತಿ, ಕಾಲ್ನಡಿಗೆ, ಅತ್ಯುನ್ನತ.

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಬರೆಯಿರಿ.

ಚರ, ಜ್ಞಾನ, ಕೆಡಕು, ಸನ್ಮಾನ.

ಇ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡು, ಆಪ್ತವಾಗು, ಅಪೂರ್ವ ಅನುಭವ, ಜ್ಞಾನ ನಿಧಿ, ಪರಂಪರಾಗತ, ಆನೆಬಲ.

ಈ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ತತ್ಸಮ-ತದ್ಭವಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಾಲೆ, ಜ್ಞಾನ, ಅಕ್ಷರ, ಮುಖ, ಪಕ್ಷಿ.

ಉ) ಕೆಳಗಿನ ಮಾದರಿಯಂತೆ ಹತ್ತು ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾದರಿ : ಹಾಡು + ಗಾರ = ಹಾಡುಗಾರ

ನೃತ್ಯ + ಗಾರ = ನೃತ್ಯಗಾರ

IV. ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವ್ಯಾಕರಣ:

ನಾಮಪದ

(ನಾಮಪದ-ನಾಮಪ್ರಕೃತಿ-ನಾಮ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ)

ಶಾಲೆಯು ಶಾಲೆಯನ್ನು, ಶಾಲೆಯಿಂದ, ಶಾಲೆಗೆ, ಶಾಲೆಯದೇಸೆಯಿಂದ, ಶಾಲೆಯ, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ - ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪದಗಳು ನಾಮಪದಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 'ಶಾಲೆ' ಎಂಬುದು ಮೂಲರೂಪ. ನಾಮಪದದ ಮೂಲ ರೂಪವನ್ನು 'ನಾಮಪ್ರಕೃತಿ' ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ನಾಮ ಪದದ ಮೂಲರೂಪದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿರುವ - ಉ, ಅನ್ನು, ಇಂದ, ಗೆ, ದೇಸೆಯಿಂದ, ಅ, ಅಲ್ಲಿ - ಇವು ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು. ಹೀಗೆ ನಾಮಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಗೆ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರಿದ ರೂಪವನ್ನು 'ನಾಮಪದ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.

ನಾಮಪ್ರಕೃತಿ	+	ಪ್ರತ್ಯಯ	= ನಾಮಪದ
ಮನೆ	+	ಅನ್ನು	= ಮನೆಯನ್ನು
ರಾಮ	+	ಅನ್ನು	= ರಾಮನನ್ನು

ಒಂದು ವಸ್ತು, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಒಂದು ಸ್ಥಳದ ಹೆಸರಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಒಂದು ಗುಂಪನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದವಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಗುಣ, ಸ್ವಭಾವ, ಸಂಖ್ಯೆ, ಸ್ಥಾನ, ಅಳತೆ, ತೂಕ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಅವುಗಳನ್ನು ನಾಮಪದಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.

ನಾಮಪದದ ವಿಧಗಳು :

೧. ವಸ್ತುವಾಚಕ ಅಥವಾ ನಾಮವಾಚಕ	೨. ಗುಣವಾಚಕ	೩. ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ
೪. ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಾಚಕ	೫. ಭಾವನಾಮಗಳು	೬. ಪರಿಮಾಣವಾಚಕ
೭. ಪ್ರಕಾರವಾಚಕ	೮. ದಿಗ್ವಾಚಕ	೯. ಸರ್ವನಾಮಗಳು

ವಿಭಕ್ತಿಗಳು ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು :

‘ಭೀಮನು ತನ್ನ ಬಲಗಾಲಿನಿಂದ ಚೆಂಡನ್ನು ಒದ್ದನು’ ಈ ವಾಕ್ಯವು - ಭೀಮ, ತಾನು, ಬಲಗಾಲು, ಚೆಂಡು - ಹೀಗೆ ಕೇವಲ ನಾಮಪ್ರಕೃತಿಗಳನ್ನೇ ಹೇಳಿ ಒದ್ದನು ಎಂದಿದ್ದರೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

‘ಭೀಮ, ತಾನು, ಬಲಗಾಲು, ಚೆಂಡು’ ಈ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ ನಾಮಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಸೇರುವ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ‘ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ವಿಭಕ್ತಿಯ ಹೆಸರು	ನಾಮಪ್ರಕೃತಿ	ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ	ನಾಮಪದ
ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ	ಮರ	ಉ	ಮರವು
ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ	ಮರ	ಅನ್ನು	ಮರವನ್ನು
ತೃತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ	ಮರ	ಇಂದ	ಮರದಿಂದ
ಚತುರ್ಥಿ ವಿಭಕ್ತಿ	ಮರ	ಕ್ಕೆ, ಗೆ, ಇಗೆ	ಮರಕ್ಕೆ
ಪಂಚಮೀ ವಿಭಕ್ತಿ	ಮರ	ದೆಯಿಂದ	ಮರದದೆಯಿಂದ
ಷಷ್ಠೀ ವಿಭಕ್ತಿ	ಮರ	ಅ	ಮರದ
ಸಪ್ತಮೀ ವಿಭಕ್ತಿ	ಮರ	ಅಲ್ಲಿ	ಮರದಲ್ಲಿ

V. ಚಟುವಟಿಕೆ :

೧. ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಕಂಡುಬರುವ ಒಗಟು, ಗಾದೆ, ಚೌಟಗಿಪದ, ಗೀಗೀ ಪದ, ಸೋಬಾನೆ ಪದ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿಸಿಕೊಂಡು, ಬರೆವಣಿಗೆಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತನ್ನಿರಿ.
೨. ವಿವಿಧ ತರಹದ ಸೊಪ್ಪು ಹಾಗೂ ತರಕಾರಿಗಳ ಗುಣ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿಯಿರಿ ಹಾಗೂ ನಿತ್ಯ ಊಟದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರಿ.

– ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

ಪಾಠ ಪ್ರವೇಶ : ನಮ್ಮ ಬದುಕು ಸುಂದರವಾದುದು. ಸಂತೋಷವಾದುದು. ನಾವ್ಯಾರೂ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಸುಖ ಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿ, ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರನ್ನೋ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ದೇವರನ್ನು ಬೇಡುತ್ತೇವೆ. ಏನನ್ನೋ ಕೊಟ್ಟು ಅಥವಾ ಬಲಿ ನೀಡಿ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಹುಡುಕಾಡುತ್ತೇವೆ. ಸುಖದ ಮೂಲ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿರಿ. ಬೆಲ್ಲದ ರುಚಿ ಹೇಗಿದೆ ? ಎಂದರೆ ಸಿಹಿ ಇದೆ. ಎನ್ನುತ್ತೀರಿ. ಅದು ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಾನೇ ತಿಂದು, ರುಚಿ ಅನುಭವಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಿರಿ. ನಾನೇ ಬೆಲ್ಲ ತಿಂದಂತೆ. ರುಚಿ ಅನುಭವಿಸಿದಂತೆ. ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳಿಗೆ ನಾವೇ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಅದರ ಮೂಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವೇ ಸರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ನಮಗೆಲ್ಲ ಅತಿ ಅಭಿಮಾನವಿದೆ, ಗರ್ವ ಇದೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಿದೆ. ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಇದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರೊಡನೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡು, ಹೊಂದಿಕೊಂಡು, ಬದುಕದೇ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತೇವೆ. ದುಃಖ ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆನ್ನುವುದೇ ಕವಿಯ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

ಎಲ್ಲೋ ಹುಡುಕಿದೆ ಇಲ್ಲದ ದೇವರ
ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣುಗಳ ಗುಡಿಯೊಳಗೆ
ಇಲ್ಲೇ ಇರುವ ಪ್ರೀತಿ ಸ್ನೇಹಗಳ
ಗುರುತಿಸದಾದೆವು ನಮ್ಮೊಳಗೆ ||

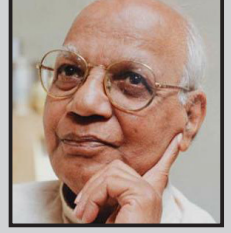
ಎಲ್ಲಿದೆ ನಂದನ? ಎಲ್ಲಿದೆ ಬಂಧನ?
ಎಲ್ಲಾ ಇವೆ ಈ ನಮ್ಮೊಳಗೆ
ಒಳಗಿನ ತಿಳಿಯನು ಕಲಕದೆ ಇದ್ದರೆ
ಅಮೃತದ ಸವಿಯಿದೆ ನಾಲಗೆಗೆ ||

ಹತ್ತಿರವಿದ್ದೂ, ದೂರ ನಿಲ್ಲುವೆವು
ನಮ್ಮ ಅಹಮ್ಮಿನ ಕೋಟೆಯಲಿ
ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವೋ ಹೊಂದಿಕೆ ಎಂಬುದು
ನಾಲ್ಕು ದಿನದ ಈ ಬದುಕಿನಲಿ ||

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ :

ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಡಾ. ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಅವರು ೧೯೨೬ ರಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ, ಶಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಈಸೂರು ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಮೈಸೂರು, ಉಸ್ಮಾನಿಯಾ ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರು ಕವಿಯಾಗಿ, ವಿಮರ್ಶಕರಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 'ಸೌಂದರ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ', 'ದೀಪದ ಹೆಜ್ಜೆ', 'ಸಾಮಗಾನ', 'ಕಾರ್ತಿಕ', 'ಅನಾವರಣ', 'ಚಿಲುವು-ಒಲವು', 'ಗೋಡೆ', 'ತೆರೆದದಾರಿ', 'ಮಾಸ್ಕೋದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ದಿನಗಳು', 'ಕಾವ್ಯಾರ್ಥ ಚಿಂತನ' ಇನ್ನು ಮುಂತಾದವು ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು.

'ಕಾವ್ಯಾರ್ಥ ಚಿಂತನ' ಕೃತಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ನೃಪತುಂಗ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಬಿರುದನ್ನೂ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ೧೯೯೨ ರಲ್ಲಿ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ೬೧ ನೆಯ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಇವರು ೨೦೧೩ ರಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾದರು. ಪ್ರಸ್ತುತ 'ಅನ್ವೇಷಣೆ' ಕವಿತೆಯನ್ನು ಅವರ 'ಗೋಡೆ' ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ

I. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಅನ್ವೇಷಣೆ - ಹುಡುಕು, ಶೋಧಿಸು.

ಕಲಕು - ಕದಡು.

ಗುರುತಿಸು - ಗೊತ್ತು ಹಚ್ಚು.

ಬಂಧನ - ಸೆರೆ, ಕಟ್ಟು.

ಅಹಂ - ಗರ್ವ, ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ.

ಕೋಟಿ - ಕಲ್ಲಿನ ರಕ್ಷಣಾ ಗೋಡೆ.

ನಂದನ - ಉದ್ಯಾನವನ.

ಹೆಮ್ಮೆ - ಅಭಿಮಾನ, ಹಿರಿಮೆ, ಸಂತೋಷ.

II. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

ಅ) ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪದ್ಯದ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿರಿ.

೧. ಎಲ್ಲೋ ಹುಡುಕಿದೆ ಇಲ್ಲದ ದೇವರ _____ ಗುಡಿಯೊಳಗೆ

೨. ಒಳಗಿನ ತಿಳಿಯನು ಕಲಕದೆ ಇದ್ದರೆ _____ ನಾಲಗೆಗೆ

೩. ಹತ್ತಿರವಿದ್ದೂ _____ ನಿಲ್ಲುವೆವು.

೪. ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವೋ _____ ಎಂಬುದು ನಾಲ್ಕು ದಿನದ ಈ ಬದುಕಿನಲಿ.

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಕವಿ ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರು ಮೊದಲು ದೇವರನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿ ವಿಫಲರಾದರು?
೨. ನಂದನ ಮತ್ತು ಬಂಧನ ಎಂದರೇನು? ಅವು ಎಲ್ಲಿವೆ?
೩. ಅಮೃತದ ಸವಿ ನಾಲಗೆಗೆ ಯಾವಾಗ ಸಿಗುತ್ತದೆ?
೪. ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಅಹಂ ತುಂಬಿದಾಗ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ?

ಇ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಕವಿ ಜಿ.ಎಸ್.ಎಸ್. ಅವರು ದೇವರನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಿದ ಬಗೆ ಹೇಗೆ?
೨. ಕವಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಕಷ್ಟ? ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಹೇಗೆ?

ಈ) ಸಂದರ್ಭದೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.

೧. “ಪ್ರೀತಿ ಸ್ನೇಹಗಳ ಗುರುತಿಸದಾದೆವು ನಮ್ಮೊಳಗೆ”
೨. “ಅಮೃತದ ಸವಿಯಿದೆ ನಾಲಗೆಗೆ”
೩. “ಹತ್ತಿರವಿದ್ದೂ ದೂರ ನಿಲ್ಲುವೆವು”

ಉ) ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಯ ಉತ್ತರಗಳಿಂದ ಸರಿಯಾದುದನ್ನು ಆಯ್ದು ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಕವಿ ಜಿ.ಎಸ್.ಎಸ್. ಅವರು ದೇವರನ್ನು _____ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಂಡರು.
ಅ) ಗುಡಿ ಆ) ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣು ಇ) ಪ್ರೀತಿ ಸ್ನೇಹ ಈ) ಕೋಟೆ
೨. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ _____ ಎಂಬುದು ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಕವಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.
ಅ) ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಆ) ಅಹಂ ಇ) ಹಿರಿಮೆ ಈ) ಮೋಹ
೩. ನಮ್ಮೊಳಗಿನ ತಿಳಿಯನು ಕಲಕದೆ ಇದ್ದರೆ ನಾಲಗೆಗೆ _____ ಇದೆ.
ಅ) ಹುಳಿ ಆ) ವಿಷ ಇ) ಒಗರು ಈ) ಅಮೃತ
೪. ಅಹಂ ಇರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜನರಿಗೆ _____ ಆಗುತ್ತಾನೆ.
ಅ) ಉಪಕಾರಿ ಆ) ಹತ್ತಿರ ಇ) ದೂರ ಈ) ಒಳ್ಳೆಯವನು

III. ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ :

ಅ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಗುಡಿ, ಹತ್ತಿರ, ಬಂಧನ, ಸ್ನೇಹ.

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪ್ರೀತಿ, ದೂರ, ಅಮೃತ, ಸಿಹಿ, ಕಷ್ಟ, ಬಂಧನ.

ಇ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ದೇವರು, ಪ್ರೀತಿಸ್ನೇಹ, ಬಂಧನ, ಅಮೃತ, ಹೊಂದಿಕೆ, ಅಹಂ.

ಈ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಹತ್ತಿರವಿದ್ದು, ಗುಡಿಯೊಳಗೆ, ಸವಿಯಿದೆ, ನಮ್ಮೊಳಗೆ

ಉ) ಸುಳಿವು ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಚೋಡಿ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉದಾ : ಕಲ್ಲು - ಮಣ್ಣು, ಪ್ರೀತಿ - ಸ್ನೇಹ

ಹೊಲ - ಹೂವು -

ಗಿಡ - ಕಳ್ಳ -

ಗುಡ್ಡ - ಮಳೆ -

ಎಡ - ರೀತಿ -

(ಸುಳಿವು : ಮರ, ಹಣ್ಣು, ನೀತಿ, ಬೆಟ್ಟ, ಗದ್ದೆ, ಬೆಳೆ, ಸುಳ್ಳು, ಬಲ)

IV. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು :

೧. 'ಅನ್ವೇಷಣೆ' ಪದ್ಯವನ್ನು ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿರಿ.

೨. ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಿದ ಇತರ ಕವಿಗಳ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಓದಿರಿ.

೨. ಹಾರಿದ ಹಕ್ಕಿಗಳು

— ಆರ್.ವಿ. ಭಂಡಾರಿ

ಪಾಠ ಪ್ರವೇಶ : ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಒಂದು. ಇದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಟು ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಟೀಕಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜನಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದೆ. ಸಮೃದ್ಧ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸುಖ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ದುಡಿಯುವವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಗಳಾದರೆ ಅವರು ಸುಖದ ನೆಲೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಬೇರೆಡೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಾಡು ಬಡವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಅಂತಹ ಸಮೃದ್ಧ ನಾಡನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆಗ ಜನರು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿರುದ್ಧ ತಿರುಗಿ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಸರ್ವರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಂತಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕವಿ ಉದ್ಯಾನ, ಹಕ್ಕಿಗಳು, ಚಿಟಬಿಲ್ಲು ರೂಪಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸೊಗಸಾಗಿ, ಸರಳವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಾನದ ತುಂಬ

ಗಿಡಗಳಿದ್ದವು

ಗಿಡಗಳ ತುಂಬ ಹೂವು ಅಲೆದು

ಕುಲುಕುತ್ತಿದ್ದವು

ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಹೂಗಳ ಮೇಲೆ

ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಹಕ್ಕಿ

ಉಲಿಯುತ್ತಿದ್ದವು.

ನೀವೇನು ಮಾಡಿದಿರ?

ಚಿಟಬಿಲ್ಲು ತೆಗೆದು

ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಹೊಡೆದು ಮಾಂಸ ತಪ್ಪಿಸಿಗೆ ಕುಳಿತಿರಿ

ಅವು ಹಾರಿ ಹೋದವು ಬೇರೆ ಕಡೆ

ಹೂವು-ಹಣ್ಣು ಹುಡುಕಿ

ಈಗ ನೀವೆನ್ನುವಿರಿ
ತಿರುಗಿ ಬನ್ನಿರಿ ಮಾತೃಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ
ಈಗ ಏಕೆ ಬರುತ್ತವೆ ಅವು?
ಸಮಯ ಬಂದರೆ ತಿರುಗಿ
ಬೀಳುತ್ತವೆ ಅಷ್ಟೆ.

* * * *

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ :

ರೋಹಿದಾಸ ವಿಠಲ ಭಂಡಾರಿ ಅವರ ಊರು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊನ್ನಾವರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆರೆಕೋಣ. ಜನಿಸಿದ್ದು ೧೯೩೬ ರಲ್ಲಿ. ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದವರು. ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳೆಂದರೆ 'ಕಣ್ಣೇಕಟ್ಟೆ ಕಾಡೇಗೂಡೆ', 'ಕೊಲೆಗಾರ' 'ಪತ್ತೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ', 'ಹದ್ದುಗಳು' - ಇವು ಕವನಸಂಕಲನಗಳು. 'ಬೆಂಕಿಯ ಮಧ್ಯೆ', 'ಬಿರುಗಾಳಿ', 'ನೆರೆಹಾವಳಿ ಮತ್ತು ಗೋಡೆಗಳು', 'ತಲೆಮಾರು' - ಇವು ಕಾದಂಬರಿಗಳು. 'ಮೀನ್ ಪಳ್ಳಿ' - ಇದು ಕಥಾ ಸಂಕಲನ. ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರಿಗೆ 'ವಾಜಂತ್ರಿ ಶಿಕ್ಷಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ', 'ಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು' ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ 'ಸಿಸು ಸಂಗಮೇಶ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ', 'ಯಶವಂತನ ಯಶೋಗೀತ' ಮಕ್ಕಳ ಕಾದಂಬರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮುಂತಾದವು ದೊರೆತಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ 'ಹಾರಿದ ಹಕ್ಕಿಗಳು' ಕವನವನ್ನು ಅವರ 'ಹದ್ದುಗಳು' ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ

I. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಅಲೆದು - ತೂಗಿ, ಬಳುಕಿ.

ಉಲಿ - ಮಾತು, ಧ್ವನಿ.

ಕುಲುಕು - ಅಲುಗಾಡು, ಒಯ್ಯಾರ.

ಚಿಟಿಬಿಲ್ಲು - ಹಕ್ಕಿಗೆ ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಕಲ್ಲು ಬೀರುವ ಸಾಧನ.

ಮಾತೃಸ್ಥಾನ - ಮೂಲ ನೆಲೆ.

II. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

ಅ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಉದ್ಯಾನದ ಗಿಡಗಳು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆದುನಿಂತಿದ್ದವು?
೨. ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಏಕೆ ಉಲಿಯುತ್ತಿದ್ದವು?
೩. ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಚಿಟಬಿಲ್ಲು ಹೊಡೆದದ್ದು ಏಕೆ?
೪. ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಉದ್ಯಾನದಿಂದ ಹಾರಿ ಹೋದದ್ದು ಏಕೆ?
೫. ಹಾರಿ ಹೋದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಸಮಯ ಬಂದರೆ ಏನು ಮಾಡಬಹುದು?

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಕವಿ ಆರ್.ವಿ. ಭಂಡಾರಿಯವರು 'ಹಾರಿದ ಹಕ್ಕಿಗಳು' ಕವಿತೆಯ ಮೂಲಕ ಯಾವ ಸಂದೇಶ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ?
೨. ಉದ್ಯಾನದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾದದ್ದು ಏಕೆ? ಅದರ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಯಿತು?

ಇ) ಸಂದರ್ಭದೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.

೧. "ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಉಲಿಯುತ್ತಿದ್ದವು."
೨. "ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಹೊಡೆದು ಮಾಂಸ ತಪ್ಪಿಸಿಗೆ ಕುಳಿತಿರಿ."
೩. "ಸಮಯ ಬಂದರೆ ತಿರುಗಿಬೀಳುತ್ತವೆ."

III. ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ :

ಅ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ತತ್ಸಮ-ತದ್ಭವ ರೂಪಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಸ್ಥಾನ, ಬಣ್ಣ, ಹಕ್ಕಿ, ತಪಸ್ಸು.

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಿಳಿಯಿರಿ.

೧. ಗಿಡ - ಗಿಡಗ	೨. ಅಲೆ - ಆಲೆ	೩. ಹಕ್ಕಿ - ಅಕ್ಕಿ
೪. ಉಲಿ - ಹುಲಿ	೫. ಹುಡುಕಿ - ಹುಡುಗಿ	೬. ಹೂವು - ಹಾವು

ಇ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳ ಕಾಗುಣಿತ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಉದ್ದಾನ, ಗುರಿಹಿಟ್ಟು, ಅಕ್ಕಿ ಹುಲಿಯುತ್ತಿದ್ದವು, ಹಾವು-ಅಣ್ಣ.

IV. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು :

ಅ) ಆರ್.ವಿ. ಭಂಡಾರಿಯವರು ಬರೆದಿರುವ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ.

ಆ) ವಿವಿಧ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ.

೨. ಜ್ಯೋತಿಯೇ ಆಗು ಜಗಕೆಲ್ಲ

– ಜನಪದಗೀತೆ

ಪಾಠ ಪ್ರವೇಶ : ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೀತೆಯೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದ್ದು, ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದು ಹಳ್ಳಿಯ ಬದುಕಿನೊಂದಿಗೆ ಮಿಳಿತವಾಗಿದೆ. ಬಹುತೇಕ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು ಕ್ರಿಯೆಯ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಜನ್ಮ ತಾಳಿವೆ. ಜನಪದರ ನಿತ್ಯದ ಕೆಲಸಗಳಾದ ಕುಟ್ಟುವುದು, ಬೀಸುವುದು, ಕೇರುವುದು, ಕಡೆಯುವುದು, ತೂಗುವುದು, ಬಿತ್ತುವುದು, ತೂರುವುದು, ಕಳೆ ಕೀಳುವುದು, ಗಾಡಿ ಹೊಡೆಯುವುದು ಮುಂತಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡುಗಳು ಸಹಜವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಹಬ್ಬ, ಹರಿದಿನ, ಮದುವೆ, ಗೃಹಪ್ರವೇಶ ಮುಂತಾದ ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳು ಹಾಡಿನಿಂದಲೇ ಆರಂಭಗೊಂಡು, ಹಾಡಿನಿಂದಲೇ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಈ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು ಬದುಕನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿವೆ.

ಆಚಾರಕರಸಾಗು ನೀತಿಗೆ ಪ್ರಭುವಾಗು
ಮಾತಿನಲಿ ಚೂಡಾಮಣಿಯಾಗು | ನನಕಂದ
ಜ್ಯೋತಿಯೇ ಆಗು ಜಗಕೆಲ್ಲ

॥ ೧ ॥

ಸಂಸಾರವೆಂಬುದು ಸಾಗರ ಹೊಳೆಯಷ್ಟು
ಈಸಬಲ್ಲವನಿಗೆ ಎದೆಯುದ್ದ | ನನಕಂದ
ಓದುಬಲ್ಲವನಿಗೆ ಕೈಲಾಸ

|| ೨ ||

ಬಂಗಾರದ ಬಳೆತೊಟ್ಟು ಬೈಬ್ಯಾಡ ಬಡವರ
ಬಂಗಾರ ನಿನಗೆ ಸ್ಥಿರವಲ್ಲ | ಮದ್ದಿನದ
ಹೊತ್ತು ಹೊರಳೋದು ತಡವಲ್ಲ

|| ೩ ||

ಕೊಟ್ಟು ಕುದಿಯಲುಬೇಡ ಇಟ್ಟು ಹಂಗಿಸಬೇಡ
ಎಷ್ಟುಂಡರೆಂದು ಅನಬೇಡ | ಇವು ಮೂರು
ಮುಟ್ಟುವುದು ಶಿವನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ

|| ೪ ||

ಅಕ್ಕ ಇದ್ದರೆ ಭಾವ ರೊಕ್ಕ ಇದ್ದರೆ ಸಂತೆ
ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ಮನಿಮಾರು | ಹಡೆದವ್ವ
ನೀ ಇದ್ದರೆ ನಮಗ ಸಾಂರಾಜ್ಯ

|| ೫ ||

ಉಂಡಾಗ ಉಡುವಾಗ ಜನವೆಲ್ಲ ನೆಂಟರು
ಅಡವಿಯ ಸೊಪ್ಪು ತಲೆಯಲ್ಲಿ | ತಪ್ಪಾಗ
ಒಡಹುಟ್ಟಿದಣ್ಣ ಮುಖನೋಡ

|| ೬ ||

* * * *

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ :

ನಿರಕ್ಷರಸ್ಥರಾದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರು ತಮ್ಮ ಜೀವನಾನುಭವಗಳನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಂಠಸ್ಥ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ. ಶುದ್ಧ ದೇಸೀಯ ಸೊಗಡನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು ಸತ್ವಯುತವಾಗಿದ್ದು ವಿವೇಕವನ್ನು ಹೇಳುವ ನೀತಿ ವಾಕ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಜನಪದ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ತನ್ನ ಮಗುವಿಗೆ ಹೇಳುವ ವಿವೇಕ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಹತ್ವ, ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಅಸ್ಥಿರತೆ, ನಮ್ಮ ನಡವಳಿಕೆಗಳ ಮೇಲಿನ ನಂಬಿಕೆ, ತಾಯಿಯ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿ, ಸಂಬಂಧಗಳ ನಿಜಸ್ವರೂಪ ಸರಳ ಸುಂದರವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿವೆ.

ಪ್ರಕೃತ ತ್ರಿಪದಿಗಳನ್ನು ದೇ. ಜವರೇಗೌಡ ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ 'ಜನಪದ ಗೀತಾಂಜಲಿ' ಹಾಗೂ ಹಲಸಂಗಿ ಗೆಳೆಯರು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ 'ಗರತಿಯ ಹಾಡು' ಸಂಕಲನಗಳಿಂದ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ

I. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಅಡವಿ - ಕಾಡು, ಅರಣ್ಯ.

ಆಚಾರ - ಒಳ್ಳೆಯ ನಡತೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯ.

ಕುದಿ (ಕ್ರಿ) - ಸಂಕಟಪಡು, ಕೋಪದಿಂದ ಕೆರಳು.

ಚೂಡಾಮಣಿ - ರತ್ನದ ಆಭರಣ, ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು.

ಪ್ರಭು - ರಾಜ, ಯಜಮಾನ, ಒಡೆಯ.

ಭಾವ - ಸಹೋದರಿಯ ಗಂಡ.

ರೊಕ್ಕ - ಹಣ, ರೂಪಾಯಿ.

ಸಂಸಾರ - ಕುಟುಂಬ, ಲೌಕಿಕ ಜೀವನ.

ಸಾಗರ - ಸಮುದ್ರ, ಕಡಲು.

ಹಡೆದವ್ವ - ಜನ್ಮ ನೀಡಿದ ತಾಯಿ.

ಹೊರಳು (ಕ್ರಿ) - ಉರುಳು, ಬದಲಾಗು, ಬಾಗು.

ಅರಸ - ರಾಜ, ಶ್ರೇಷ್ಠ.

ಇಟ್ಟು (ಕ್ರಿ) - ಇಡುವುದು, ಊಟಕ್ಕೆ ನೀಡಿ.

ಕೈಲಾಸ - ಶಿವನ ನೆಲೆ.

ಜ್ಯೋತಿ - ಬೆಳಕು, ದೀಪ.

ಬಂಗಾರ - ಚಿನ್ನ, ಹೇಮ, ಕನಕ.

ಮದ್ದಿನ - ಮಧ್ಯಾಹ್ನ, ನಡು ಹಗಲು.

ಸಂತೆ - ನಿಯಮಿತ ಸ್ಥಳ ಹಾಗೂ ದಿನದಲ್ಲಿ
ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಜನ ಸೇರುವುದು.

ಸಾಂರಾಜ್ಯ - ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ, ರಾಜನ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ
ಒಳಪಟ್ಟ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ರಾಜ್ಯ.

ಹಂಗಿಸು (ಕ್ರಿ) - ಹೀಯಾಳಿಸು, ವ್ಯಂಗ್ಯಮಾಡು.

ಹೊತ್ತು - ಸಮಯ, ಕಾಲ.

II. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

ಅ) ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ 'ಅ' ಪಟ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ 'ಬ' ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

'ಅ' ಪಟ್ಟಿ

೧) ಅಕ್ಕ

೨) ಮಕ್ಕಳು

೩) ರೊಕ್ಕ

೪) ಸಂಸಾರ

'ಬ' ಪಟ್ಟಿ

ಅ) ಸಾಗರ

ಆ) ಸಂತೆ

ಇ) ಕಂತೆ

ಈ) ಭಾವ

ಉ) ಮನೆಮಾರು

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ತಾಯಿ ತನ್ನ ಮಗನು ಯಾವ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಒಡೆಯನಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಾಳೆ?

೨. ಜನಪದರು ಸಂಸಾರವನ್ನು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ?

೩. ಈಸಬಲ್ಲವನಿಗೆ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಾಗರ ಹೇಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ?

೪. ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಈಸುವುದು ಎಂದರೇನು?

೫. ಜನಪದರ ಪ್ರಕಾರ ಜನರೆಲ್ಲ ನೆಂಟರಾಗುವುದು ಯಾವಾಗ?

ಇ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ತಾಯಿ ತನ್ನ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ಏಕೆ ಬಯಸುತ್ತಾಳೆ?

೨. ಓದಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಜನಪದರು ಯಾವ ರೀತಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ?

೩. 'ಬಂಗಾರದ ಬಳಿತೊಟ್ಟು ಬೈಬೇಡ ಬಡವರ'- ಎನ್ನುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಜನಪದರ ಯಾವ ಭಾವನೆಗಳಿವೆ?

೪. ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ದರ್ಪವನ್ನು ಬಡವರ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ತೋರಬಾರದು?

೫. ಭಾವ, ಸಂತೆ ಹಾಗೂ ಮನೆ ಇವುಗಳ ಇರುವಿಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಯಾವಾಗ?

ಈ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. 'ಸುಖಕ್ಕೆ ಬರುವ ಜನ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಾರರು' ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಜನಪದರ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ?

೨. 'ಜ್ಯೋತಿಯೇ ಆಗು ಜಗಕೆಲ್ಲ' ತ್ರಿಪದಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ಜನಪದರ ಭಾವನೆಗಳೇನು?

ಉ) ಸಂದರ್ಭದೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.

೧. "ಜ್ಯೋತಿಯೇ ಆಗು ಜಗಕೆಲ್ಲ."

೨. "ಬಂಗಾರ ನಿನಗೆ ಸ್ಥಿರವಲ್ಲ."

೩. "ಇಟ್ಟು ಹಂಗಿಸಬೇಡ."

೪. "ಒಡಹುಟ್ಟಿದಣ್ಣ ಮುಖನೋಡ."

III. ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ :

ಅ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಅರಸ, ಕಂದ, ಹಂಗಿಸು, ಬಂಗಾರ, ಅಡವಿ, ಸಾಗರ.

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ರೂಪ ಬರೆಯಿರಿ.

ಬೈಬೇಡ, ಹೊರಳೋದು, ಸಾಂರಾಜ್ಯ, ನಮಗ.

ಇ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಚೂಡಾಮಣಿ, ಹಂಗಿಸು, ನೆಂಟರು, ಸ್ಥಿರ.

ಈ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಪ್ರಭು, ಸ್ಥಿರ, ನೀತಿ, ಆಚಾರ, ಬಡವ.

ಉ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಮಾದರಿಯಂತೆ ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾದರಿ : ಹಡೆದ + ಅವ್ವ = ಹಡೆದವ್ವ

ಜಗಕೆಲ್ಲ, ಸಂಸಾರವೆಂಬುದು, ಎದೆಯುದ್ದ, ಎಷ್ಟುಂಡರೆಂದು, ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ, ಒಡಹುಟ್ಟಿದಣ್ಣ.

ಊ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯದ ಭಾವಾರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ.

ಉಂಡಾಗ ಉಡುವಾಗ ಜನವೆಲ್ಲ ನೆಂಟರು

ಅಡವಿಯ ಸೊಪ್ಪು ತಲೆಯಲ್ಲಿ | ತಪ್ಪಾಗ

ಒಡಹುಟ್ಟಿದಣ್ಣ ಮುಖನೋಡ ||

ಋ) ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಸಜಾತೀಯ ಮತ್ತು ವಿಜಾತೀಯ ಒತ್ತಕ್ಷರದ ಪದಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪ್ರಭು, ಜ್ಯೋತಿ, ಜಗಕೆಲ್ಲ, ಹೊತ್ತು, ಕೊಟ್ಟು, ರೊಕ್ಕ, ರಾಜ್ಯ, ಹುಟ್ಟಿದಣ್ಣ, ಸೊಪ್ಪು ಸ್ಥಿರ, ಬ್ಯಾಡ.

ಸಜಾತೀಯ ಒತ್ತಕ್ಷರಗಳು	ವಿಜಾತೀಯ ಒತ್ತಕ್ಷರಗಳು

IV. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು :

೧. 'ಜ್ಯೋತಿಯೇ ಆಗು ಜಗಕೆಲ್ಲ' ಪದ್ಯದಲ್ಲಿನ ೧ ನೇ ಮತ್ತು ೪ ನೇ ಶ್ರಿಪದಿಗಳನ್ನು ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿರಿ.

೨. ಮಾತಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೩. ತಾಯಿ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಾರೈಸುವ ಇನ್ನಿತರ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಹಾಡಿರಿ.

೪. ನನ್ನ ಹಾಗೆಯೆ

– ಸು. ರಂ. ಎಕ್ಕುಂಡಿ

ಪಾಠ ಪ್ರವೇಶ : ವೃಷಭನಾಥನ ಮಕ್ಕಳಾದ ಭರತ ಮತ್ತು ಬಾಹುಬಲಿ ಇಬ್ಬರ ನಡುವೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಬಾಹುಬಲಿಯು ತನ್ನ ಅಣ್ಣನಾದ ಭರತನನ್ನು ಮುಷ್ಟಿಯುದ್ಧ, ದೃಷ್ಟಿಯುದ್ಧ, ಹಾಗೂ ಜಲಯುದ್ಧಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಅವಮಾನಿತನಾದ ಭರತನು ಬಾಹುಬಲಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಬೇಸರಗೊಂಡ ಬಾಹುಬಲಿ ಗೆದ್ದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಭರತನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ತಪಸ್ಸನ್ನಾಚರಿಸಲು ತೆರಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭೋಗವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ತ್ಯಾಗಿಯಾಗುವ ಭವ್ಯ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಬಾಹುಬಲಿಯು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರುತ್ತಾನೆ. ಸ್ವಾಭಿಮಾನ, ತ್ಯಾಗ ಹಾಗೂ ಅಹಿಂಸೆಯ ಪ್ರತೀಕವಾದ ಗೊಮ್ಮಟಮೂರ್ತಿಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲೊಮ್ಮೆ ಮಹಾಮಸ್ತಕಾಭಿಷೇಕ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ಗೊಮ್ಮಟಮೂರ್ತಿಯ ಮಹಾಮಜ್ಜನವನ್ನು ಕಂಡ ಮಗು ತನ್ನ ತಾತನ ಜೊತೆ ನಡೆಸುವ ಸಂಭಾಷಣೆ ಹಾಗೂ ಮಗುವಿನ ಮುಗ್ಧತೆ ಈ ಕವನದಲ್ಲಿದೆ.

ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ನಡೆಯಿತಲ್ಲ ಬಾಹುಬಲಿಯ ಮಜ್ಜನ
ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿತೊಂದು ಪುಟ್ಟ ಮಗುವು ಅಜ್ಜನ
“ಈತನಾರು ತಾತ ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನೋಡುತಿರುವನು
ಇಂದ್ರಗಿರಿಯ ನೆತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತಿರುವನು?”

“ಇವನೆ ಬಾಹುಬಲಿಯು ಮಗು! ಧೀರತನದ ಮೂರ್ತಿಯು!
ನುಡಿಯ ಹೊಳೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಹರಿವುದಿವನ ಕೀರ್ತಿಯು
ಹತ್ತುವವರ ಇಳಿಯುವವರ ನಿಂತು ನೋಡುತಿರುವನು
ನಿಲ್ಲುವವರ ನಡೆಯುವವರ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡುತಿರುವನು
ಬಳಲಿದವರಿಗೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಕೈಯ ನೀಡುತಿರುವನು”

“ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಬಂದು ನಿಂತ? ಇಷ್ಟು ದೂರ! ಎತ್ತರ!
ಭಯವಾಗದೆ ಇವನಿಗಿಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇಲ್ಲ ಹತ್ತಿರ”

“ಇವನಿಗಿಲ್ಲಿ ಭಯವು ಮಗು ಅಭಯಮೂರ್ತಿ ಈತನು
ಭರತ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಇವನ ಅಣ್ಣ ಒಮ್ಮೆ ಆತನು
ಹಮ್ಮಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೆಣಸಿ ತಮ್ಮನಲ್ಲಿ ಸೋತನು

ಗೆದ್ದರಾಜ್ಯ ಮರಳಿಸುತ್ತ ನುಡಿದನೊಂದು ಮಾತನು
ನೀನು ಸೋತುಗದ್ದೆ ಅಣ್ಣ, ನಾನು ಗೆದ್ದು ಸೋತೆನು
ಬೆಟ್ಟ ಕರೆಯುತ್ತಿಹುದು ನನ್ನ ಮುಗಿಲು ತನ್ನ ಹತ್ತಿರ
ಯಾವುದುಂಟು ಅಣ್ಣ ಇಲ್ಲಿ ಜೀವವೇರದೆತ್ತರ?
ತಪಸ್ಸೊಂದೆ ತಿಳಿವುದೊಂದೆ ಹುಟ್ಟು ಸಾವಿನುತ್ತರ.

ನಿಂತು ಹಾಗೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಘೋರ ತಪವ ಮಾಡಲು
ಹುಟ್ಟು ಸಾವಿನಾಚೆಗಿರುವ ಹೊಳೆವ ಹಾದಿ ನೋಡಲು
ಬಿಸಿಲು ಬಂತು ನೆರಳು ಬಂತು ಗಾಳಿ ಬಿಚ್ಚಿ ಬೀಸಿತು
ಒಮ್ಮೆ ಹಸಿರು ಒಮ್ಮೆ ಹೊನ್ನು ಹಚ್ಚಡವನು ಹಾಸಿತು
ಸೂರ್ಯನೊಮ್ಮೆ ಚಂದ್ರನೊಮ್ಮೆ ಸುತ್ತು ಹಾಕಿ ನಡೆದರು
ದೀಪದಂತೆ ನಿಂತ ಇವಗೆ “ನಮೋ” ಎಂದು ನುಡಿದರು

“ಇಷ್ಟು ಜನರು ಇಲ್ಲಿಗಿಂದು ಏಕೆ ಬಂದು ನೆರೆದರು?
‘ಬಾಹುಬಲಿ’, ‘ಬಾಹುಬಲಿ’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿರುವರು”
“ಮಗೂ, ಇಂದು ಇವನಿಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನವು
ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ದಣಿದ ಇವರಿಗೆ, ಇವನದೊಂದೆ ಧ್ಯಾನವು

ಮುದ್ದುಮುಖದಿ ಮುಗುಳ್ಳಕ್ಕು ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ನಿಂತಿಹ
ದುಗ್ಧ ಹಾಸದಲ್ಲಿ ನಲಿವ ಮುಗ್ಧ ಮಗುವಿನಂತಿಹ”

“ತಾತ, ಎರೆವ ಮುಂಚೆ ಎಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚಿ ಅಮ್ಮ ನನಗೆ ಹೀಗೆಯೇ
ನಿಲ್ಲಿಸುವಳು. ಬಾಹುಬಲಿಯು ಕೂಡ ತನ್ನ ಹಾಗೆಯೆ
ನಿಂತು ಕಾಯುತಿರುವ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ಮೊದಲ ಚೆಂಬಿಗೆ”
ಗೊಮ್ಮಟೇಶ ನಕ್ಕುಬಿಟ್ಟ ಕಂಡು ಮುಗ್ಧ ನಂಬಿಗೆ.

* * * *

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ :

ಸು. ರಂ. ಎಕ್ಕುಂಡಿ ಅವರ ಪೂರ್ಣ ಹೆಸರು ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ರಂಗನಾಥ ಎಕ್ಕುಂಡಿ
ಇವರು ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರಿನಲ್ಲಿ ೧೯೨೩ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.
ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಇವರು ಶ್ರೀಸತ್ಯಬೋಧ ಸೇವಾಸಂಘ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ
ವಾಚನಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರು. ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ವಾಚನಾಲಯದ
ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪುಕ್ಕಟೆ ಓದುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕು, ಎಕ್ಕುಂಡಿಯವರು ಸಾಹಿತ್ಯ
ಲೋಕಕ್ಕೆ ಆಕರ್ಷಿತರಾದರು.

ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವಾಗ ‘ಉನ್ನತಿ’ ಕೈಬರೆಹದ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.
ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳೆಂದರೆ, ‘ಆನಂದತೀರ್ಥ’, ‘ಸಂತಾನ’, ‘ಹಾವಾಡಿಗರ ಹುಡುಗ’, ‘ಮತ್ಸ್ಯಗಂಧಿ’,
‘ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿಗಳು’, ‘ಕಥನ ಕವನಗಳು’, ‘ಬಕುಳದ ಹೂವುಗಳು’ ಇನ್ನು ಮುಂತಾದವು.

ಇವರಿಗೆ ಸೋವಿಯತ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ನೆಹರೂ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ
ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ‘ಬಕುಳದ ಹೂವುಗಳು’ ಕೃತಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
ಲಭಿಸಿವೆ. ಶ್ರೀಯುತರು ೧೯೯೫ ರಲ್ಲಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದರು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪದ್ಯವನ್ನು ಅವರ ‘ಕಥನ
ಕವನಗಳು’ ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಗ್ರಹದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಟಿಪ್ಪಣಿ :

ಭರತ, ಬಾಹುಬಲಿ ಇವರು ಅಯೋಧ್ಯೆಯ ಅರಸನಾಗಿದ್ದ ವೃಷಭನಾಥನ ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ
ಇಬ್ಬರು. ವೃಷಭನಾಥನು ವೈರಾಗ್ಯಪರನಾದಾಗ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹಂಚಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ತೆರಳುತ್ತಾನೆ.
ಅದರಂತೆ ಅಯೋಧ್ಯೆಯನ್ನಾಳುತ್ತಿದ್ದ ಭರತನ ಶಸ್ತ್ರಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರರತ್ನವು ಹುಟ್ಟಲು ಅದನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು
ದಿಗ್ವಿಜಯ ಮುಗಿಸಿ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅದು ಅಯೋಧ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸದೆ ನಿಂತುಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಪೌದನಪುರದಲ್ಲಿ ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಬಾಹುಬಲಿಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಪಟ್ಟ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳದು ಎಂದು ಭರತನು, ಅಣ್ಣನಾದ ತನಗೆ ಶರಣಾಗಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮನಿಗೆ ಸಂದೇಶ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಣ್ಣನಾದರೇನಂತೆ ತಲೆಬಾಗುವುದು ಅರಸನಾಗಿರುವ ತನ್ನ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಕುಂದು ಎಂದು ಬಾಹುಬಲಿಯು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಾತಿನಂತೆ, ಸೈನಿಕರ ನಾಶದ ಬದಲಿಗೆ ದ್ವಂದ್ವ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರೂ ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿದರು. ದೃಷ್ಟಿ ಜಲ, ಮಲ್ಲ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಬಾಹುಬಲಿ ಗೆಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಈ ಗೆಲುವಿನಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೆದ್ದರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅಣ್ಣನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ತಾನು ವೈರಾಗ್ಯಪರನಾಗಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ತೆರಳುತ್ತಾನೆ, ಗೊಮ್ಮಟೇಶನೆನಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ

I. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಅಭಯ - ರಕ್ಷಣೆ.

ದುಗ್ಧಹಾಸ - ಹಾಲಿನಗೆ, ಮುಗುಳ್ಳಗೆ.

ನೆರೆ - ಗುಂಪುಸೇರು.

ಮುಗಿಲು - ಮೋಡ, ಎತ್ತರದ ಸ್ಥಾನ.

ಸೇನು - ಹೋರಾಡು.

ಹಮ್ಮು - ಅಹಂಕಾರ.

ಚಿಂಬು - ತಂಬಿಗೆ.

ನುಡಿಯ ಹೊಳೆ - ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕೇಳಿ ಬರುವ ಮಾತು.

ಮಜ್ಜನ (ಧ್ವ) - ಮಾರ್ಜನ(ತ್ವ), ಸ್ನಾನ.

ಮುಗ್ಧ - ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದ.

ಹಚ್ಚಡ - ಹೊದಿಕೆ.

II. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

ಅ) ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಪದಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರಿ.

೧. ಬಾಹುಬಲಿ ಮೂರ್ತಿ ಇರುವ ಬೆಟ್ಟದ ಹೆಸರು _____

೨. ಬಾಹುಬಲಿಯ ಅಣ್ಣನ ಹೆಸರು _____

೩. ಬಾಹುಬಲಿಯು ಹುಟ್ಟು ಸಾವು ತಿಳಿಯಲು ಕಂಡುಕೊಂಡ ದಾರಿ _____

೪. ಸು.ರಂ.ಎಕ್ಕುಂಡಿಯವರ _____ ಕೃತಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ದೊರೆತಿದೆ.

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಬಾಹುಬಲಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಮಗುವು ಅಜ್ಜನನ್ನು ಏನೆಂದು ಕೇಳಿತು?

೨. ಬಾಹುಬಲಿ ಮೂರ್ತಿಯು ಮಜ್ಜನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆಂದು ಕವಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ?

೩. ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರು ಬಾಹುಬಲಿಗೆ ಏಕೆ ನಮಿಸಿದರು?

೪. ಮಗುವಿನ ಮುಗ್ಧ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಗೊಮ್ಮಟನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನು?

೫. ಭರತ ಬಾಹುಬಲಿಯರ ಸೇನಾಸಾಟದ ಫಲಿತಾಂಶವೇನು?

೪೪

ಈ ಪ್ರಪಂಚ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗರಡಿ ಮನೆ. ನಾವಿಲ್ಲಿ ಬಲಿಷ್ಠರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಇ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಅಜ್ಜನು ಬಾಹುಬಲಿಯ ಮೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ಕೀರ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಗುವಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದನು?
೨. ಬಾಹುಬಲಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಹೋಗಲು ಕಾರಣವೇನು?
೩. ಬಾಹುಬಲಿಯು ತನ್ನ ಹಾಗೆಯೇ ಎಂದು ಮಗು ಭಾವಿಸಿದುದು ಏಕೆ?

ಈ) ಸುಮಾರು ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. 'ನೀನು ಸೋತುಗಿದ್ದೆ. ಅಣ್ಣ, ನಾನು ಗೆದ್ದು ಸೋತೆನು' ಎಂದು ಬಾಹುಬಲಿಯು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಸಂಗದ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.
೨. 'ನನ್ನ ಹಾಗೆಯೇ' ಕವನದ ಭಾವಾರ್ಥವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ

ಉ) ಸಂದರ್ಭದೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.

೧. "ಇವನೇ ಬಾಹುಬಲಿಯು ಮಗು ಧೀರತನದ ಮೂರ್ತಿಯು!"
೨. "ನೀನು ಸೋತು ಗೆದ್ದೆ ಅಣ್ಣ, ನಾನು ಗೆದ್ದು ಸೋತೆನು."
೩. "ಗೊಮ್ಮಟೇಶ ನಕ್ಕುಬಿಟ್ಟ ಕಂಡು ಮುಗ್ಧ ನಂಬಿಗೆ."

III. ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ :

ಅ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ವಿದ್ವಾರ್ಥಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಭಯ, ಕೀರ್ತಿ, ಹತ್ತು, ದೂರ, ಸೋಲು, ಹುಟ್ಟು.

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ತತ್ಸಮ- ತದ್ಭವಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಮುಖ, ಮಜ್ಜನ, ಮೂರ್ತಿ, ಮುಗುದ.

ಇ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರಿ.

ಧೀರತನ, ಹೊಳೆವಹಾದಿ, ಹಚ್ಚಡ, ಮುಗುಳ್ಳುಗು, ಮುದ್ದುಮುಖ, ಮುಗ್ಧಮಗುವಿನಂತೆ.

ಈ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆದು ಸಂಧಿಯ ಹೆಸರು ತಿಳಿಸಿರಿ.

ಕೇಳಿತೊಂದು, ಸೂರ್ಯನೊಮ್ಮೆ, ಸಾವಿನಾಚೆ, ಯಾವುದುಂಟು, ಭಯವಾಗದೆ, ಗೊಮ್ಮಟೇಶ.

ಉ) ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಆಗಿರುವ ಅಂತ್ಯ ಪ್ರಾಸ ಪದಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾದರಿ : ಮಜ್ಜನ - ಅಜ್ಜನ

IV. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು :

೧. ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ, ವೇಣೂರು, ಕಾರ್ಕಳ, ಗೊಮ್ಮಟಗಿರಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಇಲ್ಲಿ ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರನ ಮೂರ್ತಿಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅದರ ಔನ್ನತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಿರಿ.

೨. ಭರತ ಬಾಹುಬಲಿಯರ ಕಥೆಯನ್ನು ಓದಿ ತಿಳಿಯಿರಿ.

— ಸಿ.ಪಿ. ಕೃಷ್ಣಕುಮಾರ್.

ಒಗಟು ಎಂದರೇನು? ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒಡಪು, ಮುಂಡಿಗೆ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳೂ ಇವೆ. ಶರಣರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಮೈದೋರಿರುವ ಒಗಟುಗಳಿಗೆ 'ಬೆಡಗಿನ ವಚನಗಳು' ಎಂಬ ವಿಶೇಷಾಭಿಧಾನವುಂಟು. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು 'ಪ್ರಹೇಳಿಕೆ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು Riddle ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

'ಒಡಪು'ಗಳ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ ಹೇಗೆ? ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬರದು. ತುಸು ಊಹೆ ಮಾಡಬಹುದಷ್ಟೆ ಒಗಟು ಅಥವಾ ಒಗಟಿಗೆ 'ಒಗೆ' (to throw) ಧಾತು ಮೂಲವಿರಬಹುದೆ, 'ಸವಾಲು ಹಾಕು', 'ಎಸೆ' ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ? ಹಾಗೆಯೇ 'ಒಡಪು' ಶಬ್ದಕ್ಕೆ 'ಒಡೆ' ಧಾತು ಮೂಲವಿದ್ದೀತೆ, 'ಬಿಡಿಸಬೇಕಾದದ್ದು' ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ? 'ಮುಂಡಿಗೆ' (ಮುಂಡಿಗೆ)ಯಂತೂ ಸವಾಲು ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ ರೂಢವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಒಗಟೆಂಬುದು ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೊಡ್ಡಿದ ಸವಾಲು, ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ ರೂಢವಾಗಿದೆ. Riddle ಶಬ್ದ Raedan ಎಂಬ ಆಂಗ್ಲೋಸ್ಯಾಕ್ಸ್ನ್ ಧಾತುವಿನಿಂದ ನಿಷ್ಪನ್ನವಾದದ್ದು, ಹಾಗೆಂದರೆ 'to interpret' ಎಂದರ್ಥ. ಎಂದರೆ, ಒಗಟು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಸಾಪೇಕ್ಷವಾದ, ಅರ್ಥೈಸಬೇಕಾದ ಒಂದು ಗೂಢೋಕ್ತಿ ಎಂದಾಯಿತು. ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ವಸ್ತುವಿನ ವ್ಯಾಜದಿಂದ ಚಮತ್ಕಾರಯುತವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುವುದು, ಆ ಅನುಕ್ತ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವಂತೆ ಹೇಳುವುದು ಒಗಟು.

ಒಗಟಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸದೃಶ ವಸ್ತುಗಳಿರುತ್ತವೆ, ಒಂದು ಉಪಮಾನ, ಇನ್ನೊಂದು ಉಪಮೇಯ. ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮಾನ ವಾಚ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಉಪಮೇಯ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗುಹ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಒಗಟಿನ ಕರ್ತೃ ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ. ಉಪಮಾನದ ಆಧಾರದಿಂದ ಉಪಮೇಯವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬುದ್ಧಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೊಂದು ಒರೆಗಲ್ಲು, ಇದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗುವುದು ಕಠಿಣ. ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರಚುರವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಈ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪದ್ಧತಿ, ಪ್ರಶೋತ್ತರ ವೈಖರಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದುದು. ಒಗಟುಗಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ನಿದರ್ಶನಗಳ ಮೂಲಕ ಅರಿಯಬಹುದು.

ಆಕಾಶವನ್ನು ಕುರಿತ ಕೆಲವು ಒಗಟುಗಳಿವೆ, ಒಂದೊಂದರಲ್ಲೂ ವಿಭಿನ್ನವಾದ ನವ್ಯಕಲ್ಪನೆಯ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. "ಅಮ್ಮನ ಸೀರೆ ಮಡಿಸೋಕಾಗೋಲ್ಲ, ಅಪ್ಪನ ದುಡ್ಡು ಎಣಿಸೋಕಾಗೋಲ್ಲ" ಎಂದರೆ, ಆಕಾಶ ಮತ್ತು ನಕ್ಷತ್ರಗಳು. ಈ ಒಗಟು ಕಟ್ಟಿದ ಕವಿಗೆ ನೀಲಿ

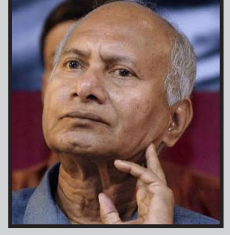
ಆಗಸ ಅಮ್ಮನ ಸೀರೆಯಂತೆ ತೋರಿದೆ. ಲೋಕವನ್ನೆಲ್ಲ ಆಚ್ಚಾದಿಸಿ ನೆರಳಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಬಾನನ್ನು ಅವನು ಆತ್ಮೀಯ ಶಿಶುಭಾವದಿಂದ ಕಂಡಿದ್ದಾನೆ. ನಿಜಕ್ಕೂ ಈ ಕಲ್ಪನೆ ಭವ್ಯವೆನ್ನಬೇಕು. ಮತ್ತೊಂದು ಒಗಟು “ಅಂಗೈ ಅಗಲದ ರೊಟ್ಟಿಗೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ” ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ರೊಟ್ಟಿಯೆಂದರೆ ಚಂದ್ರ, ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿಗಳೆಂದರೆ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು. ಈ ಕಲ್ಪನೆ ವಿಲಕ್ಷಣವೆನಿಸಿದರೂ ಅಪೂರ್ವ. ಹೀಗೆಯೇ “ನೀಲಿ ಕೆರೇಲಿ ಬಿಳಿಮೀನು” ಎಂಬ ಒಗಟು. “ಒಂದು ರುಮಾಲು-ನಮ್ಮಪ್ಪನೂ ಸುತ್ತಲಾರ, ನಿಮ್ಮಪ್ಪನೂ ಸುತ್ತಲಾರ” ಎಂಬ ಒಗಟೊಂದು ದಾರಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ನೀಳವಾದ ದಾರಿ ಬಿಳಿಯ ರುಮಾಲಿನ ಪಟ್ಟಿಯಂತೆ ಈ ಕವಿಗೆ ಗೋಚರಿಸಿದೆ. ಇದು ಸ್ವಾನುಭವಜಾತವಾದ ಸೊಗಸಾದ ಹೋಲಿಕೆ. (“The road was a ribbon of moonlight” ಎಂಬ ಆಂಗ್ಲ ಕವಿಯೊಬ್ಬನ ವರ್ಣನೆ ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ.)

“ಅಂಗೈ ಅಗಲದ ಗದ್ದೆ, ಗದ್ದೆಗೆ ನೀರು, ನೀರಿಗೆ ಬೇರು, ಬೇರಿಗೆ ಬೆಂಕಿ” ಎಂದಾಗಲಿ, “ಚಿನ್ನದ ಗಿಣಿ ಬಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ಕುಡಿಯುತ್ತೆ” ಎಂದಾಗಲಿ ದೀಪವನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸುವ ರೀತಿ ಬಹು ಚಮತ್ಕಾರಯುತ. ಹಾಗೆಯೇ “ಹಿಡಿದರೆ ಹಿಡಿ ತುಂಬ, ಬಿಟ್ಟರೆ ಮನೆತುಂಬ” ಎಂಬ ಚಿತ್ರ ಎಷ್ಟು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ, ಸಹಜ ಸುಂದರ! “ಚಿನ್ನದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿ ಲಿಂಗ” ಎಂಬ ಒಗಟು ಹಲಸಿನ ತೊಳೆ ಮತ್ತು ಬೀಜಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಹಲಸಿನ ತೊಳೆಯ ಹೊಂಬಣ್ಣವನ್ನು ಕವಿ ಗಮನಿಸಿರುವುದಿರಲಿ, ಒಳಗಿನ ಬೀಜವನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಲಿಂಗವನ್ನಾಗಿ ಕಂಡಿರುವುದು ಒಂದು ವಿಶೇಷಾನುಭವವೇ ಸರಿ. “ಹಸಿರು ಗಿಡದ ಮೇಲೆ ಮೊಸರು ಚೆಲ್ಲಿದೆ” ಎನ್ನುವುದು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವಿನ ಚೇತೋಹಾರಿಯಾದ ವರ್ಣನೆ. ಇದು ಒಗಟಾಗದೆ, “ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವು ಮೊಸರಿನಂತಿದೆ” ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಾದ ಕಾವ್ಯ ಮತ್ತೆಲ್ಲಿದೆ? ಮಲ್ಲಿಗೆಗೂ ಮೊಸರಿಗೂ ನಿಕಟ ಸಾದೃಶ್ಯವಿದೆ-ಬರಿಯ ಬಣ್ಣದಲ್ಲಲ್ಲ, ರಚನಾ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲೆ. ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸಿರಬಹುದು? ಈರುಳ್ಳಿಯ ಒಂದು ಯಥಾವತ್ತಾದ ಚಿತ್ರವನ್ನು “ಅಡ್ಡಕೊಯ್ದರೆ ಚಕ್ರವಲ್ಲ, ಉದ್ದ ಕೊಯ್ದರೆ ಶಂಖವಲ್ಲ, ಮೂಸಿದರೆ ವಾಸನೆ, ಬಿಡಿಸಿದರೆ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು” ಎಂಬ ಒಗಟು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಈರುಳ್ಳಿ ಅಡ್ಡಕೊಯ್ದಾಗ ಶಂಖದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ ತಾನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಒಗಟು ಈರುಳ್ಳಿಯನ್ನು ಹಾಸ್ಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತದೆ: “ಕಾವಿ ಕಮಂಡಲ ಧರಸಿದೋರಾರು, ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಭೂಮೀಲಿದ್ದೋರಾರು, ಗುದ್ದಪ್ಪನವರು ಎಬ್ಬಿಸಿದೋರಾರು?” ಯಾರೋ ಹಠ ಯೋಗಿಯ ವಿಷಯವಿರಬೇಕೆನಿಸುತ್ತದೆ, ಮೊದಲು, ಆದರೆ ಈರುಳ್ಳಿಯ ಕತೆಯೆಂದಾಗ ನಗು ಬರುತ್ತದೆ. “ಚಿಪ್ಪುಂಟು ಆಮೆಯಲ್ಲ, ಜುಟ್ಟುಂಟು ಪೂಜಾರಿಯಲ್ಲ, ಮೂರು ಕಣ್ಣುಂಟು ಹರನಲ್ಲ” ಎಂಬ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಚಿತ್ರವೂ ಮನೋಜ್ಞ ಹಾಗೂ ನಿಖರವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಎಲ್ಲ ಒಗಟುಗಳಲ್ಲೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಸಾಮ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ ಅದ್ಭುತವಾದುದು. ಇಂಥ ಭಾವಾನುಭಾವಗಳು ಪಂಡಿತ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಲಭ್ಯ.

(ಸಿ.ಪಿ.ಕೆ.ಯವರ ‘ಒಗಟು’ ಲೇಖನದಿಂದ ಆಯ್ದ ಭಾಗಗಳು)

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ :

ಸಿ. ಪಿ. ಕೃಷ್ಣಕುಮಾರ್‌ರವರು ೧೯೩೯ ಏಪ್ರಿಲ್ ೮ ರಂದು, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಕಾವ್ಯ, ಪ್ರಬಂಧ, ವಿಮರ್ಶೆ, ಜಾನಪದ, ಜೀವನ ಚಿತ್ರ, ಸಂಪಾದನೆ, ಭಾಷಾಂತರ ಹೀಗೆ ಹಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಒಗಟಿಗಿರುವ ಇತರ ಹೆಸರುಗಳಾವುವು?
೨. ಒಗಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ಸದೃಶ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
೩. ಒಗಟಿನ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಒಂದು ನಿದರ್ಶನದ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ.
೪. ಐದು ಒಗಟುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೨. ವಚನಗಳು

— ಬಸವಣ್ಣ

ನುಡಿದರೆ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರದಂತಿರಬೇಕು!
ನುಡಿದರೆ ಮಾಣಿಕ್ಯದ ದೀಪ್ತಿಯಂತಿರಬೇಕು!
ನುಡಿದರೆ ಸ್ಥಟಿಕದ ಶಲಾಕೆಯಂತಿರಬೇಕು!
ನುಡಿದರೆ ಲಿಂಗ ಮೆಚ್ಚಿ ಅಹುದಹುದೆನಬೇಕು!
ನುಡಿಯೊಳಗಾಗಿ ನಡೆಯದಿದ್ದಡೆ
ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನೆಂತೊಲಿವನಯ್ಯಾ ?

ಕಳಬೇಡ ಕೊಲಬೇಡ ಹುಸಿಯ ನುಡಿಯಲು ಬೇಡ
ಮುನಿಯಬೇಡ ಅನ್ಯರಿಗೆ ಅಸಹ್ಯಪಡಬೇಡ
ತನ್ನ ಬಣ್ಣಿಸಬೇಡ ಇದಿರ ಹಳಿಯಲು ಬೇಡ.
ಇದೇ ಅಂತರಂಗಶುದ್ಧಿ ಇದೇ ಬಹಿರಂಗಶುದ್ಧಿ
ಇದೇ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವರನೊಲಿಸುವ ಪರಿ.

ವಿಶ್ವಗುರು ಬಸವಣ್ಣ
ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಾಯಕ

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ :

ಬಸವಣ್ಣ : ಭಕ್ತಿಭಂಡಾರಿ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಸವನ ಬಾಗೇವಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರ ತಂದೆ ಮಾದರಸ, ತಾಯಿ ಮಾದಲಾಂಬಿಕೆ. ಇವರು ಕಳಚೂರಿಯ ಬಿಜ್ಜಳನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಆಗಿದ್ದರು. ವಿಶ್ವದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಸಂಸತ್ತು ಎಂಬ ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದ 'ಅನುಭವ ಮಂಟಪ'ದ ರೂವಾರಿಗಳು. 'ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ' ಎಂದು ಸಾರಿ, ಜನರನ್ನು ದುಡಿದು ಬದುಕುವ ಪಥದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸಿದರು. ಬಸವಣ್ಣನವರ ಸುಮಾರು ೧೫೦೦ ವಚನಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿವೆ. ಇವರ ವಚನಗಳ ಅಂಕಿತನಾಮ - ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ.

ಅ. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳ ಅಂಕಿತನಾಮವೇನು ?
೨. ಬಸವಣ್ಣನವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನುಡಿ ಹೇಗಿರಬೇಕು ?
೩. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ ಯಾವಾಗ ಒಲಿಯುವನು ?
೪. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಬಸವಣ್ಣನವರಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಬಿರುದು ಯಾವುದು?

೪೯

ಉಪ್ಪಿಕ್ಕಿದವರನ್ನು ಮುಪ್ಪಿನ ತನಕ ನೆನೆ.

ರಚನೆ

ಗಾದೆಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆ

‘ಗಾದೆ’ ಎನ್ನುವುದು ಹೇಳಿಕೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಮಾತು. ಅದು ಹಲವರ ಅನುಭವಗಳ ಮಾತು, ಲೋಕೋಕ್ತಿ, ಜಾಣ ನುಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಗಾದೆಯ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿದೆ, ನೀತಿ ಇದೆ, ನಗೆಚಾಟಿಕೆಯಿದೆ, ಒಳಿತು ಕೆಡುಕುಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ತಿಳಿವಳಿಕೆ. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ವೇದ ಸುಳ್ಳಾದರೆ ಗಾದೆ ಸುಳ್ಳಾಗದು ಎಂಬ ಮಾತಿದೆ.

ಗಾದೆಗಳು ಜೀವನದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತವೆ. ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಪಾತ್ರ ಬಹು ದೊಡ್ಡದು. ಗಾದೆಗಳಿಗೆ ಕಾಲ ದೇಶಗಳ ಮಿತಿಯಿಲ್ಲ. ಅವು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲ ದೇಶಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಸತ್ಯಗಳು. ನಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇಲ್ಲವೆ ಬರೆಯುವಾಗ ಗಾದೆಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಬಳಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಸಾವಿರ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಒಂದು ಗಾದೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಗಾದೆಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಆಸ್ತಿ ಎನ್ನಬಹುದು. ಈ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ನಾವು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಗಾದೆಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರಳ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ಕಲೆ. ಇದನ್ನು ಗಾದೆಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಗಾದೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ, ಚಿಂತನೆ ಹಾಗೂ ಅನುಭವಗಳು ಶ್ರೀಮಂತವಾಗುತ್ತವೆ.

ಗಾದೆಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು :

೧. ಗಾದೆಯ ಹೊರ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮೊದಲು ವಿವರಿಸಬೇಕು.
೨. ಗಾದೆಯ ಅಂತರಾರ್ಥ ಯಾವ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಬೇಕು.
೩. ಗಾದೆಯು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಸತ್ಯ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು.

೪. ಗಾದೆಯ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗುವ ಕಥೆ ಇಲ್ಲವೆ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಬೇಕು.
೫. ಗಾದೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವಾಗ ಅದೇ ಅರ್ಥ ನೀಡುವ ಇನ್ನಿತರ ಗಾದೆಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಬೇಕು
೬. ಗಾದೆಯ ಮೂಲಕ ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಅಥವಾ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ನೀತಿಯನ್ನು
ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಮಾತು ಬೆಳ್ಳಿ; ಮೌನ ಬಂಗಾರ.
೨. ಕೈ ಕೆಸರಾದರೆ ಬಾಯಿ ಮೊಸರು.
೩. ಕುಂಬಾರನಿಗೆ ವರುಷ; ದೊಣ್ಣೆಗೆ ನಿಮಿಷ.
೪. ಗಿಡವಾಗಿ ಬಗ್ಗದ್ದು; ಮರವಾಗಿ ಬಗ್ಗಿತೆ.
೫. ಹಾಸಿಗೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲು ಚಾಚು.
೬. ಅತಿ ಆಸೆ ಗತಿಗೇಡು.
೭. ಬೆಕ್ಕಿಗೆ ಚೆಲ್ಲಾಟ; ಇಲಿಗೆ ಪ್ರಾಣ ಸಂಕಟ.
೮. ಊಟಬಲ್ಲವನಿಗೆ ರೋಗವಿಲ್ಲ; ಮಾತು ಬಲ್ಲವನಿಗೆ ಜಗಳ ಇಲ್ಲ.
೯. ದೇಶ ಸುತ್ತಿ ನೋಡು; ಕೋಶ ಓದಿನೋಡು.
೧೦. ಉಪ್ಪಿಗಿಂತ ರುಚಿಯಿಲ್ಲ; ತಾಯಿಗಿಂತ ಬಂಧುವಿಲ್ಲ.

